

ΑΡΧΗ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

(ΥΠΟΘΕΣΗ ΑΡ. 173/2005(1) Ε)

ΑΥΤΕΠΑΓΓΕΛΤΗ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΠΙΘΑΝΩΝ ΠΑΡΑΒΑΣΕΩΝ ΑΠΟ ΤΟΝ ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΟ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟ «ΑΝΤΕΝΝΑ»

Ημερομηνία Απόφασης: 10 Σεπτεμβρίου, 2014

Ενώπιον: κ.κ. Ανδρέα Πετρίδη, Εκτελεστικού Προέδρου, Αρτέμη Αρτεμίου, Αντιπροέδρου, Μαίρης Κουτσελίνη, Ανδρέα Κωνσταντινίδη, Χρυσανγής Αργυρού, Τίτου Κολώτα και Σπυρούλας Χριστοδούλου, Μελών.

ΑΠΟΦΑΣΗ

Στην παρούσα υπόθεση η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου εξετάζει αυτεπάγγελτα τις από μέρους του οργανισμού πιθανές παραβάσεις του **άρθρου 26(2)** του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Νόμου 7 (I) του 1998 (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα) και των **Κανονισμών 24(1)(α)** και **24(2)(γ)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000).

Το πιο πάνω άρθρο αναφέρει:

26(2) «Τα δελτία ειδήσεων και τα επικαιρικά προγράμματα πρέπει να χαρακτηρίζονται από αντικειμενικότητα και πολυφωνία, ιδιαίτερα αναφορικά με πολιτικά θέματα αλλά και οποιαδήποτε κοινωνικά θέματα που απασχολούν την κοινή γνώμη».

Οι πιο πάνω κανονισμοί αναφέρουν:

24(1)(α) «Τα δελτία ειδήσεων προπαρασκευάζονται και μεταδίδονται με ακρίβεια, αντικειμενικότητα, αμεροληψία, πολυμέρεια και τη μεγαλύτερη δυνατή πληρότητα»

24(2)(γ) «Οι πιο κάτω κανόνες ισχύουν στα δελτία ειδήσεων και στις ενημερωτικές εκπομπές: αποφεύγεται γενικά η προβολή κοντινών πλάνων αιμορραγούντων προσώπων ή που βρίσκονται σε ακραία κατάσταση θλίψης ή θυμού»

Υστερα από σχετική απόφαση, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου με επιστολή της ημερομηνίας **30.5.2014** έθεσε ενώπιον του οργανισμού τις διερευνώμενες παραβάσεις. Στην εν λόγω επιστολή αναφέρονται, μεταξύ άλλων και τα πιο κάτω:

Εάν επιθυμείτε να υποβάλετε οποιοσδήποτε εξηγήσεις και/ή παραστάσεις και/ή τις θέσεις σας αναφορικά με τις ως άνω πιθανές παραβάσεις, καλείσθε όπως τις υποβάλετε υποχρεωτικά γραπτώς στην Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, το αργότερο εντός σαράντα πέντε (45) ημερών, από τη λήψη της παρούσας επιστολής.

Σε περίπτωση που επιθυμείτε να επιθεωρήσετε, προς τον πιο πάνω σκοπό, το διοικητικό φάκελο της υπόθεσης, παρακαλείσθε όπως ενημερώσετε άμεσα την Αρχή και εν πάση περιπτώσει, εντός επτά (7) ημερών από την ημερομηνία λήψης της παρούσας επιστολής, για να καθοριστεί η ημερομηνία και η ώρα της επιθεώρησης.

Εάν η Αρχή δεν λάβει οποιαδήποτε απάντηση μέσα στην καθορισμένη προθεσμία, δύναται να προχωρήσει στη λήψη απόφασης χωρίς την απάντησή σας.

Σε περίπτωση, που η Αρχή, μετά την εξέταση όλων των δεδομένων της υπόθεσης, συμπεριλαμβανομένου και του γραπτού υπομνήματος σας, καταλήξει σε εύρημα παράβασης, τότε θα κληθείτε, όπως αποστείλετε γραπτώς τις θέσεις σας για σκοπούς μετριάσμού της κύρωσης.

Οι διερευνώμενες παραβάσεις, οι οποίες τέθηκαν ενώπιον του οργανισμού εκτίθενται στα πιο κάτω υποστοιχεία 1 – 6:

1. Στις **14.8.2005**, μεταξύ των ωρών **12:10 και 19:50** και στη συνέχεια μεταξύ των ωρών **21:35 και 22:00**, μεταδόθηκε Έκτακτο Δελτίο Ειδήσεων αναφορικά με την αεροπορική τραγωδία στην περιοχή του Γραμματικού στην Ελλάδα, μέρος του οποίου **δεν παρασκευάστηκε και δεν μεταδόθηκε με ακρίβεια και τη μεγαλύτερη δυνατή πληρότητα**, κατά παράβαση του **Κανονισμού 24(1)(α)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000).

Συγκεκριμένα, κατά τη διάρκεια της εκπομπής σημειώθηκαν τα ακόλουθα:

- Η παρουσιάστρια ισχυρίστηκε επανελημμένα ότι το αεροσκάφος που κατέπεσε ήταν «**αεροσκάφος θυγατρικής εταιρείας των Κυπριακών Αερογραμμών**», ενώ στην πραγματικότητα το αεροσκάφος ανήκε στον στόλο της εταιρείας «**HELIOS AIRWAYS**».
- Δημοσιογράφος – παρουσιαστής προέβη σε συμπέρασμα για τα αίτια του δυστυχήματος και τη κατάσταση στην οποία βρέθηκαν οι επιβάτες, χωρίς αυτό να είναι δυνατό να εξαχθεί από τις πληροφορίες που διέθετε ο ίδιος ή ο σταθμός μέχρι τη δεδομένη στιγμή. Συγκεκριμένα, ανέφερε «**Δηλητηριάστηκαν στην πραγματικότητα οι άνθρωποι. Και ο κυβερνήτης και ο συγκυβερνήτης. Γιατί δεν πρόλαβαν; Οι άνθρωποι δηλητηριάστηκαν. Ήταν ακαριαίο αυτό που τους συνέβη. Ο μόνος ίσως που είχε κάποιες αντοχές και φάνηκε από τα πράγματα ήταν ο κυβερνήτης ο οποίος ο άνθρωπος μέσα στην κατάσταση που είχε δημιουργηθεί, σηκώθηκε από τη θέση του, γι αυτό δεν τον είδαν οι πιλότοι των μαχητικών και πήγε πίσω να δει τι συμβαίνει, αλλά δεν πρόλαβε, όλα έγιναν σε δευτερόλεπτα...».**

- Δημοσιογράφος – παρουσιαστής ισχυρίστηκε χωρίς να γνωρίζει μετά βεβαιότητας ότι ο γιος της κυρίας Άρτεμις Χαραλάμπους δεν ήταν ο συγκυβερνήτης του μοιραίου αεροσκάφους, επικαλούμενος τις πληροφορίες του, ενώ στην πραγματικότητα ήταν ο ίδιος ο συγκυβερνήτης. Συγκεκριμένα, διαμείφθηκε ο ακόλουθος διάλογος ανάμεσα στον παρουσιαστή και τον ανταποκριτή δημοσιογράφο:

- **Λ. Χρίστου:** «Εδώ βρίσκεται η κυρία Άρτεμις Χαραλάμπους. Είναι μητέρα πιλότου της «HELIOS AIRLINES», η οποία ψάχνει το παιδί της καθώς όπως λέει, αυτός θα ήταν συγκυβερνήτης στη πτήση Λάρνακα – Αθήνα. Μέχρι στιγμής δεν έχει διασταυρωθεί κατά πόσο ο γιος της επέβαινε...»

- **Γ. Τσαλακός:** «Δεν επέβαινε!»

- **Λ. Χρίστου:** «Δεν επέβαινε...δεν έχει διασταυρωθεί. Όμως η ίδια είναι εδώ, είναι πνιγμένη στο κλάμα...»

- **Γ. Τσαλακός:** «Λεύκο άκουσε με προσεκτικά σε παρακαλώ. Εγώ έχω μια πληροφορία για το όνομα. Είπαμε πριν ότι ο κυβερνήτης ήταν Γερμανός και ο συγκυβερνήτης Κύπριος. Η πηγή που με πληροφόρησε μου έδωσε και το όνομα του συγκυβερνήτη. Λοιπόν. Το όνομα που μου έδωσε και το οποίο προφανώς δεν ανακοινώσαμε δεν συμπίπτει με το όνομα Χαραλάμπους».

- **Λ. Χρίστου:** «Ωραία, να δώσουμε αυτή τη πληροφορία»

- **Γ. Τσαλακός:** «Αν το επίθετο είναι Χαραλάμπους δεν συμπίπτει»

- **Λ. Χρίστου:** «Ωραία, να δώσουμε αυτή τη πληροφορία στη γυναίκα»

- **Γ. Τσαλακός:** «Ναι, αλλά και η πληροφορία την οποία πήραμε μπορεί να είναι, είναι ανεπιβεβαίωτη».

- **Λ. Χρίστου:** «Πάντως οι αρχές της Πολιτικής Αεροπορίας δεν έχουν ενημερώσει σχετικά τη κα Χαραλάμπους, η οποία εδώ και αρκετή ώρα προσπαθεί δραματικά και απεγνωσμένα να πληροφορηθεί κατά πόσο ο γιος της Πάμπος Χαραλάμπους ήταν ο συγκυβερνήτης της μοιραίας πτήσεως».

- **Γ. Τσαλακός:** «Μάλιστα».

Στη συνέχεια, παρουσιαστής και ανταποκριτής δημοσιογράφος αναφέρουν τα εξής:

- **Γ. Τσαλακός:** «Λεύκο μπορείς να μου πεις τι έγινε με την κα Χαραλάμπους, στην οποία αναφέρθηκες προηγουμένως;»

- **Λ. Χρίστου:** «Την κα Χαραλάμπους την έχει πάρει στο γραφείο του ο Διευθυντής Δημοσίων Σχέσεων της εταιρείας «HELIOS AIRLINES» Νίκος Αναστασιάδης. Το αποτέλεσμα δεν το γνωρίζουμε. Απλά ενημέρωσα την κυρία και έχουμε και σχετικό πλάνο για το κεντρικό μας δελτίο, της ανακοινώνω ότι σύμφωνα με πληροφορίες μας το επίθετο δεν συμπίπτει με το επίθετο του γιου σας κα Χαραλάμπους, η οποία ξέσπασε σε λυγμούς, κύριε Τσαλακός».
- **Γ. Τσαλακός:** «Μακάρι η πληροφορία να είναι αληθινή, να ανταποκρίνεται και να έχουμε δώσει αυτή την ανακούφιση στη κα Χαραλάμπους...».

2. Στις **14.8.2005**, μεταξύ των ωρών **12:10 και 19:50** και στη συνέχεια μεταξύ των ωρών **21:35 και 22:00**, μεταδόθηκε Έκτακτο Δελτίο Ειδήσεων αναφορικά με την αεροπορική τραγωδία στην περιοχή του Γραμματικού στην Ελλάδα, κατά τη διάρκεια του οποίου **προβλήθηκαν κοντινά πλάνα προσώπων που βρίσκονταν σε ακραία κατάσταση θλίψης ή / και θυμού**, κατά παράβαση του **Κανονισμού 24(2)(γ)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000).

Συγκεκριμένα, κατά τη διάρκεια της εκπομπής προβλήθηκαν τα ακόλουθα πλάνα:

- Κοντινό πλάνο μιας γυναίκας με εμφανή την αγωνία στο πρόσωπό της, να προσπαθεί να επικοινωνήσει στο κινητό με το συγγενικό της άτομο. Η προσπάθειά της φαίνεται να συνεχίζει χωρίς επιτυχία, ενώ ζητά και τη βοήθεια μιας κοπέλας που βρίσκεται κοντά της. Η γυναίκα, όπως πληροφορεί τους τηλεθεατές ο δημοσιογράφος, είναι η μητέρα του πιλότου Πάμπου Χαραλάμπους που ψάχνει το γιο της και φαίνεται, όπως παραδέχεται και ο δημοσιογράφος, να τελεί υπό «κατάσταση σύγχυσης». Με δάκρια στα μάτια, συνεχίζει να πληκτρολογεί αριθμούς στο κινητό, ενώ όταν την προσεγγίζουν οι δημοσιογράφοι τους λέει απλώς το όνομα του γιου της και τους ζητά να την αφήσουν (**ΠΛΑΝΟ Α**)

- Κοντινό πλάνο με κεντρικά πρόσωπα τον ανταποκριτή του σταθμού και τη κα Χαραλάμπους, η οποία κλαίει γοερά. Ο ανταποκριτής λέει στη κα Χαραλάμπους ότι «φαίνεται ότι ο συγκυβερνήτης δεν είχε το όνομα Χαραλάμπους» και η γυναίκα ξεσπά σε νέα κλάματα. «Το όνομα του να' μπουταν;» ρωτά με λυγμούς η γυναίκα το δημοσιογράφο, ο οποίος της απαντά ότι δεν μπορεί να της δώσει αυτή τη πληροφορία και τότε το κλάμα της κα Χαραλάμπους μεγαλώνει **(ΠΛΑΝΟ Β)**
- Πλάνο με τον εκπρόσωπο της εταιρείας να οδηγεί τη κα Χαραλάμπους σε ένα τραπέζι, όπου την βοηθά να καθίσει, προφανώς για να της ανακοινώσει τα δυσάρεστα. Το πλάνο επικεντρώνεται στα δυο πρόσωπα, με τον εκπρόσωπο της εταιρείας να μιλά και την κα Χαραλάμπους να τον κρατά από τους ώμους και να κλαίει σπαρακτικά. **(ΠΛΑΝΟ Γ)**
- Πλάνο που εστιάζεται σε ένα άνδρα εκ των συγγενών των θυμάτων, που φανερά αναστατωμένος και εξαγριωμένος φωνάζει στον εκπρόσωπο της εταιρείας, για την καθυστέρηση στην ενημέρωση για τα ονόματα των νεκρών. Ο εκπρόσωπος δηλώνει ότι δεν μπορεί να απαντήσει και ο εν λόγω συγγενής, εξαγριώνεται περισσότερο, ενώ οι οικείοι του προσπαθούν να τον συγκρατήσουν. **(ΠΛΑΝΟ Δ)**
- Πλάνο που εστιάζεται σε μια κυρία υποβασταζόμενη να ζητά και αυτή να μάθει από τον εκπρόσωπο της εταιρείας τα ονόματα των νεκρών. Η κυρία σε κατάσταση σοκ φωνάζει ότι τους κοροϊδεύουν και παίζουν με τον πόνο τους, ενώ φαίνεται να λυγίζει στα χέρια των ανθρώπων που την υποβαστάζουν και της δίνουν νερό για να την συνεφέρουν. **(ΠΛΑΝΟ Ε)**
- **ΠΛΑΝΟ Δ** - 1^Η επανάληψη (Η επανάληψη έγινε μετά από πάροδο μόλις 5 λεπτών από το τέλος της προηγούμενης προβολής του ίδιου πλάνου).
- **ΠΛΑΝΟ Ε** - 1^η επανάληψη (Η επανάληψη έγινε μετά από πάροδο μόλις 5 λεπτών από το τέλος της προηγούμενης προβολής του ίδιου πλάνου).
- **ΠΛΑΝΟ Α** - 1^η επανάληψη.

- ΠΛΑΝΟ Β - 1^η επανάληψη.
- ΠΛΑΝΟ Γ - 1^η επανάληψη.
- Πλάνο στο οποίο κεντρικό πρόσωπο είναι ένας νεαρός άνδρας προφανώς εκ των συγγενών που τρέχει σε κατάσταση σοκ μέσα στο αεροδρόμιο, φωνάζοντας «κλείστε το», «κλείστε το». Η κάμερα ακολουθεί βήμα βήμα τον νεαρό, ο οποίος διασχίζει στριγκλίζοντας το αεροδρόμιο, ώσπου συλλαμβάνεται από την ασφάλεια του αεροδρομίου και κρατείται σε ένα δωμάτιο. (ΠΛΑΝΟ ΣΤ)
- ΠΛΑΝΟ ΣΤ - 1^η επανάληψη (Η επανάληψη έγινε ΑΜΕΣΩΣ ΜΕΤΑ το τέλος της προηγούμενης προβολής του ίδιου πλάνου).
- Πλάνο κατά το οποίο η κάμερα εστιάζει στο πρόσωπο μιας ξανθής κοπέλας, η οποία φανερά καταβεβλημένη από τη θλίψη κλαίει σπαρακτικά. Το πλάνο, εναλλάσσεται με το κοντινό πλάνο μιας άλλης κοπέλας, που δακρυσμένη κι αυτή φαίνεται να μοιρολογεί. Το πλάνο επιστρέφει πάλι στην πρώτη κοπέλα, η οποία βρίσκεται τώρα στην αγκαλιά ενός δικού της ανθρώπου, που μόλις αντιλαμβάνεται την κάμερα να βλέπει προς το μέρος τους, ζητά από τον εικονολήπτη να σταματήσει τη λήψη. (ΠΛΑΝΟ Ζ)
- ΠΛΑΝΟ ΣΤ - 2^η επανάληψη.
- ΠΛΑΝΟ ΣΤ - 3^η επανάληψη (Η επανάληψη έγινε ΑΜΕΣΩΣ ΜΕΤΑ το τέλος της προηγούμενης προβολής του ίδιου πλάνου).
- ΠΛΑΝΟ Α - 2^η επανάληψη.
- ΠΛΑΝΟ Β - 2^η επανάληψη.
- ΠΛΑΝΟ ΣΤ - 4^η επανάληψη.
- ΠΛΑΝΟ ΣΤ - 5^η επανάληψη (Η επανάληψη έγινε ΑΜΕΣΩΣ ΜΕΤΑ το τέλος της προηγούμενης προβολής του ίδιου πλάνου).
- ΠΛΑΝΟ Ζ - 1^η επανάληψη.
- ΠΛΑΝΟ Δ - 2^η επανάληψη.
- ΠΛΑΝΟ Ε - 2^η επανάληψη.
- ΠΛΑΝΟ Β - 3^η επανάληψη.
- ΠΛΑΝΟ Γ - 2^η επανάληψη.

- ΠΛΑΝΟ Ζ - 2^η επανάληψη (Η επανάληψη έγινε μετά από πάροδο μόλις 8 λεπτών από το τέλος της προηγούμενης προβολής του ίδιου πλάνου).
- ΠΛΑΝΟ Ζ - 3^η επανάληψη (Η επανάληψη έγινε μετά από πάροδο μόλις 3 λεπτών από το τέλος της προηγούμενης προβολής του ίδιου πλάνου).
- ΠΛΑΝΟ Ζ - 4^η επανάληψη (Η επανάληψη έγινε μετά από πάροδο μόλις 10 λεπτών από το τέλος της προηγούμενης προβολής του ίδιου πλάνου).
- ΠΛΑΝΟ ΣΤ - 6^η επανάληψη.
- ΠΛΑΝΟ ΣΤ - 7^η επανάληψη (Η επανάληψη έγινε ΑΜΕΣΩΣ ΜΕΤΑ το τέλος της προηγούμενης προβολής του ίδιου πλάνου).
- ΠΛΑΝΟ ΣΤ - 8^η επανάληψη (Η επανάληψη έγινε μετά από πάροδο μόλις 9 λεπτών από το τέλος της προηγούμενης προβολής του ίδιου πλάνου).
- ΠΛΑΝΟ ΣΤ - 9^η επανάληψη (Η επανάληψη έγινε ΑΜΕΣΩΣ ΜΕΤΑ το τέλος της προηγούμενης προβολής του ίδιου πλάνου).
- ΠΛΑΝΟ Α - 3^η επανάληψη.
- ΠΛΑΝΟ Β - 4^η επανάληψη.

3. Στις **14.8.2005**, μεταξύ των ωρών **19:55 και 21:34**, μεταδόθηκε το βραδινό Δελτίο Ειδήσεων του σταθμού, κατά τη διάρκεια του οποίου **προβλήθηκαν κοντινά πλάνα προσώπων που βρίσκονταν σε ακραία κατάσταση θλίψης ή / και θυμού**, κατά παράβαση του **Κανονισμού 24(2)(γ)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000).

Συγκεκριμένα, κατά τη διάρκεια της εκπομπής προβλήθηκαν τα ακόλουθα πλάνα:

- Πλάνο που εστιάζεται σε ένα άνδρα εκ των συγγενών των θυμάτων, που φανερά αναστατωμένος και εξαγριωμένος φωνάζει στον εκπρόσωπο της εταιρείας, για την καθυστέρηση στην ενημέρωση για τα ονόματα των νεκρών. Ο εκπρόσωπος δηλώνει ότι δεν μπορεί να απαντήσει και ο εν λόγω συγγενής, εξαγριώνεται περισσότερο, ενώ οι οικείοι του προσπαθούν να τον συγκρατήσουν.
- Πλάνο που εστιάζεται σε μια κυρία υποβασταζόμενη να ζητά και αυτή να μάθει από τον εκπρόσωπο της εταιρείας τα ονόματα των νεκρών. Η

κυρία σε κατάσταση σοκ φωνάζει ότι τους κοροϊδεύουν και παίζουν με τον πόνο τους.

- Κοντινό πλάνο με κεντρικά πρόσωπα τον ανταποκριτή του σταθμού και τη κα Χαραλάμπους, η οποία κλαίει γοερά. «Το όνομα του να' μπουταν;» ρωτά με λυγμούς η γυναίκα το δημοσιογράφο, προσπαθώντας να μάθει το ονοματεπώνυμο του συγκυβερνήτη του αεροσκάφους.
- Πλάνο με τον εκπρόσωπο της εταιρείας να οδηγεί τη κα Χαραλάμπους σε ένα τραπέζι, όπου την βοηθά να καθίσει, προφανώς για να της ανακοινώσει τα δυσάρεστα. Το πλάνο επικεντρώνεται στα δυο πρόσωπα, με τον εκπρόσωπο της εταιρείας να μιλά και την κα Χαραλάμπους να τον κρατά από τους ώμους και να κλαίει σπαρακτικά.
- Πλάνο κατά το οποίο η κάμερα εστιάζει στο πρόσωπο μιας ξανθής κοπέλας, η οποία φανερά καταβεβλημένη από τη θλίψη κλαίει σπαρακτικά. Το πλάνο, εναλλάσσεται με το κοντινό πλάνο μιας άλλης κοπέλας, που δακρυσμένη κι αυτή φαίνεται να μοιρολογεί.

4. Στις **15.8.2005**, μεταξύ των ωρών **10:00 και 20:00**, μεταδόθηκε Έκτακτο Δελτίο Ειδήσεων αναφορικά με την αεροπορική τραγωδία στην περιοχή του Γραμματικού στην Ελλάδα, μέρος του οποίου **δεν χαρακτηριζόταν από αντικειμενικότητα και πολυφωνία**, κατά παράβαση του **άρθρου 26(2)** του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Νόμου 7 (I) του 1998 (όπως τροποποιήθηκε μεταγενέστερα).

Συγκεκριμένα, κατά τη διάρκεια του έκτακτου δελτίου για την αεροπορική τραγωδία ο σταθμός άνοιξε για το κοινό τις τηλεφωνικές γραμμές, ζητώντας από τους τηλεθεατές να καταθέσουν δικές τους παρόμοιες αεροπορικές εμπειρίες. Σε δυο περιπτώσεις, δυο τηλεθεάτριες προέβησαν σε καταγγελίες εναντίον των αεροσκαφών της εταιρείας «HELIOS», αναφέροντας σοβαρές βλάβες σε πτήσεις της συγκεκριμένης εταιρείας. Υποστήριξαν μάλιστα ότι δεν πρόκειται να πετάξουν ξανά με την εταιρεία αυτή. Από πλευράς του ο σταθμός δεν παρουσίασε, ούτε ανέφερε ότι επεδίωξε να εξασφαλίσει οιαδήποτε

απάντηση, δήλωση ή πληροφορία εκ μέρους της εταιρείας «HELIOS», χάριν της αντικειμενικότητας και πολυφωνίας.

Στο πλαίσιο του ρεπορτάζ μεταδόθηκε ο κάτωθι διάλογος ανάμεσα στον δημοσιογράφο και τις τηλεθεάτριες:

- **Παρουσιαστής:** «Να πούμε όσοι επιθυμούν να επικοινωνούν στα τηλέφωνα 22-200200 όσοι είχαν κάποιες εμπειρίες με αεροσκάφη παρόμοιες, αν θέλουν να βγουν να μας το πουν. Να πάμε τώρα στη κυρία Παναγιώτα Παναγιώτου, η οποία είχε επίσης μια παρόμοια εμπειρία. Κυρία Παναγιώτα καλημέρα σας».
- **Τηλεθεάτρια:** «Καλημέρα σας».
- **Παρουσιαστής:** «Πέστε μας με εσάς τι ακριβώς συνέβηκε;»
- **Τηλεθεάτρια:** «Εγώ έχω ταξιδέψει τρεις φορές συγκεκριμένα με την «HELIOS». Έχω μαγαζί και πηγαινοέρχομαι εβδομαδιαίως στην Αθήνα».
- **Παρουσιαστής:** «Μάλιστα».
- **Τηλεθεάτρια:** «Με την «HELIOS» πήγα τρεις φορές. Τη μια φορά είχαμε πρόβλημα με τα air-conditions και μέσα στο αεροπλάνο είχε και μύγες και κουνούπια».
- **Παρουσιαστής:** «Μύγες και κουνούπια; Πως είναι δυνατόν να συνέβηκε αυτό; Ζητήσατε εξηγήσεις;»
- **Τηλεθεάτρια:** «Ζητήσαμε εξηγήσεις, μας είπαν είχαν πρόβλημα στα air-conditions και θα διευθετούσαν το θέμα».
- **Παρουσιαστής:** «Όταν λέτε πρόβλημα δηλαδή νιώσατε ψηλές θερμοκρασίες;»
- **Τηλεθεάτρια:** «Ζέστη»
- **Παρουσιαστής:** «Ζέστη, ψηλές θερμοκρασίες εσείς, όχι κρύο».
- **Τηλεθεάτρια:** «Όχι κρύο».
- **Παρουσιαστής:** «Μάλιστα. Αυτό έγινε μία φορά κυρία Παναγιώτα;»
- **Τηλεθεάτρια:** «Ναι. Τη δεύτερη φορά είχαμε πρόβλημα και μάλιστα θα πηγαίναμε και σε δικαστικά μέτρα, όταν ερχόμασταν από την Αθήνα είχε βλάβη στη μηχανή και μας είχαν πει ότι είχε φύγει ένα λαστιχάκι από τη μηχανή και έβγαινε κρότος δυνατός και μας είχε κάνει βλάβη στα αυτιά. Πήραν και τα στοιχεία μας πως θα μας τηλεφωνούσαν να δουν τι είχε συμβεί. Αν σας πήραν εσάς, μας πήραν και εμάς».

- **Παρουσιαστής:** «Πριν από πόσο καιρό; Έχει σημασία η χρονική περίοδος».
- **Τηλεθεάτρια:** «Πριν περίπου δύομισι – τρεις μήνες».
- **Παρουσιαστής:** «Δύομισι – τρεις μήνες ήταν αυτό με το πρόβλημα στη μηχανή με το λαστιχάκι;»
- **Τηλεθεάτρια:** «Ναι, ναι».
- **Παρουσιαστής:** «Το πρόβλημα με τις θερμοκρασίες, με τις ψηλές θερμοκρασίες, πριν από πόσο καιρό;»
- **Τηλεθεάτρια:** «Ήταν κοντινά τα διαστήματα γιατί εδώ και οκτώ μήνες κάνω τις διαδρομές Αθήνα – Λάρνακα. Είναι μέσα σε αυτά τα διαστήματα. Περίπου τέσσερις μήνες. Σε αυτό το διάστημα».
- **Παρουσιαστής:** «Από κει και πέρα ξανά- ταξιδέψατε με τις συγκεκριμένες αερογραμμές;»
- **Τηλεθεάτρια:** «Όχι και ούτε και πρόκειται».
- **Παρουσιαστής:** «Μάλιστα. Ωραία. Ευχαριστούμε για την παρέμβασή σας. Μάλιστα. Κυριάκο, άκουσες μαζί μου τα όσα ανέφερε η τηλεθεάτρια. Έχουμε και άλλους τηλεθεατές απ’ ότι με ειδοποιούν. Καλή σας μέρα;».
- **Τηλεθεάτρια:** «Καλημέρα σας».
- **Παρουσιαστής:** «Καλή σας μέρα, το όνομά σας μπορείτε να μας πείτε;»
- **Τηλεθεάτρια:** «Είναι Ελένη Παρασκευά και έχω ταξιδέψει με την «HELIOS» πριν δυο χρόνια. Ακριβώς δεν ξέρω αν είναι το ίδιο αεροπλάνο, αλλά όταν σηκώθηκε το αεροπλάνο από το Λούτον, όλοι οι επιβάτες νομίσαμε ότι το έβγαλε τόσο γρήγορα και κτύπησε η ουρά του αεροπλάνου χαμέ και έγινε μια σύγκρουση στο αεροπλάνο. Και όταν βγήκε στον αέρα λέει «μη φοβάστε δεν έχει τίποτε, μπήκε πουλί μέσα στην ουρά του αεροπλάνου και έκαμε ζημιά». Και μας κρατούσε ο πιλότος μιάμιση ώρα στον αέρα. Μετά λέει δεν μπορούμε, έχει ζημιά το αεροπλάνο, θα πάμε στο Στάνσντετ να κάτσουμε. Εκεί θα διορθωθεί σε μια ώρα λέει. Εκεί περιμέναμε, περιμέναμε, εννέα ολόκληρες ώρες...»
- **Παρουσιαστής:** «Εννέα ώρες;»
- **Τηλεθεάτρια:** «Εννέα ολόκληρες ώρες. Μας έδωσαν ένα voucher επτά λίρες να πάμε να φάμε. Δεν μας επήραν στο ξενοδοχείο. Μετά από εννέα ώρες, λέει ότι εσάστηκε το αεροπλάνο και μας έφερε. Αλλά δεν πρόκειται να ξανά – ταξιδέψω εγώ με τούτη την αερογραμμή. Επίσης,

το Γενάρη η αδερφότεκνη μου με την ίδια αερογραμμή από το Λούτον, μέσα στο αεροπλάνο η μικρή έπαθε panic – attack.

- **Παρουσιαστής:** «Κρίση πανικού. Μάλιστα;»
- **Τηλεθεάτρια:** «Δεν έπαιρνε αέρα το κορίτσι, έκανε εμετό, παίζει το κουδούνι να έρθει η air-hostess, τίποτε. Μετά από 10 - 15 λεπτά ήρθε και της έφερε ένα σακουλάκι για να κάνει εμετό. Και τίποτε άλλο δεν μπορούσαν να κάνουν...».
- **Παρουσιαστής:** «Ωραία. Σας ευχαριστώ για την παρέμβασή σας...».

5. Στις **15.8.2005**, μεταξύ των ωρών **10:00 και 20:00**, μεταδόθηκε Έκτακτο Δελτίο Ειδήσεων αναφορικά με την αεροπορική τραγωδία στην περιοχή του Γραμματικού στην Ελλάδα, μέρος του οποίου **δεν παρασκευάστηκε και δεν μεταδόθηκε με ακρίβεια, αντικειμενικότητα, αμεροληψία, πολυμέρεια και τη μεγαλύτερη δυνατή πληρότητα**, κατά παράβαση του **Κανονισμού 24(1)(α)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000).

Ισχύουν τα γεγονότα του υποστοιχείου 4.

Επιπλέον, σε δυο περιπτώσεις κατά τις οποίες έγινε αναφορά σε ονόματα θυμάτων της αεροπορικής τραγωδίας, ο σταθμός μετέδωσε λανθασμένα ονόματα. Συγκεκριμένα, οι δημοσιογράφοι του σταθμού ανέφεραν τα πιο κάτω:

- **Α. Χρίστου:** «Αυτή τη στιγμή έχουμε να αναφέρουμε κάτι πάρα πολύ τραγικό. Και θα αποτελέσει αντικείμενο εκτενούς ρεπορτάζ, καθώς όπως αποκάλυψε χθες ο ANTI1, μεταξύ του πληρώματος υπήρχε και ένα ζεύγος αεροσυνοδών. *Ανδρέας και η Χριστίνα Προδρόμου, αν δεν κάνω λάθος...*». (Το πραγματικό όνομα της αεροσυνοδού ήταν Χάρις Χαραλάμπους).
- **Κ. Πομηλορίδης:** «Έχουμε ένα βίντεο, όπως με πληροφορούν. Είναι ο παππούς του αεροσυνοδού, του Ανδρέα...*(παύση)*. είναι ο αεροσυνοδός ο οποίος είχε προσπαθήσει να πιλοτάρει το αεροσκάφος. Έχουμε

δηλώσεις από τον παππού του. Να τον ακούσουμε. *Ανδρέας Προκοπίου νομίζω.*» (Το πραγματικό όνομα του αεροσυνοδού ήταν Ανδρέας Προδρόμου).

6. Στις **15.8.2005**, μεταξύ των ωρών **10:00 και 20:00**, μεταδόθηκε Έκτακτο Δελτίο Ειδήσεων αναφορικά με την αεροπορική τραγωδία στην περιοχή του Γραμματικού στην Ελλάδα, κατά τη διάρκεια του οποίου **προβλήθηκαν κοντινά πλάνα προσώπων που βρίσκονταν σε ακραία κατάσταση θλίψης**, κατά παράβαση του **Κανονισμού 24(2)(γ)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000).

Συγκεκριμένα, κατά τη διάρκεια της εκπομπής προβλήθηκαν τα ακόλουθα πλάνα:

- Πλάνο κατά το οποίο η κάμερα εστιάζει στο πρόσωπο μιας ξανθής κοπέλας, η οποία φανερά καταβεβλημένη από τη θλίψη κλαίει σπαρακτικά. Το πλάνο, εναλλάσσεται με το κοντινό πλάνο μιας άλλης κοπέλας, που δακρυσμένη κι αυτή φαίνεται να μοιρολογεί. Το πλάνο επιστρέφει πάλι στην πρώτη κοπέλα, η οποία βρίσκεται τώρα στην αγκαλιά ενός δικού της ανθρώπου, που μόλις αντιλαμβάνεται την κάμερα να βλέπει προς το μέρος τους, ζητά από τον εικονολήπτη να σταματήσει τη λήψη. **(ΠΛΑΝΟ Z)**
- **ΠΛΑΝΟ Z** - 1^η επανάληψη
- **ΠΛΑΝΟ Z** - 2^η επανάληψη
- **ΠΛΑΝΟ Z** - 3^η επανάληψη (Η επανάληψη έγινε μετά από πάροδο μόλις 5 λεπτών από το τέλος της προηγούμενης προβολής του ίδιου πλάνου).
- **ΠΛΑΝΟ Z** - 4^η επανάληψη
- Πλάνο κατά το οποίο η κάμερα εστιάζει στο πρόσωπο της ξανθής κοπέλας, η οποία φανερά καταβεβλημένη από τη θλίψη κλαίει σπαρακτικά
- Επανάληψη του προηγούμενου πλάνου
- **ΠΛΑΝΟ Z** - 5^η επανάληψη

- **ΠΛΑΝΟ Ζ** - 6^η επανάληψη (Η επανάληψη έγινε μετά από πάροδο μόλις 5 λεπτών από το τέλος της προηγούμενης προβολής του ίδιου πλάνου).

Ο οργανισμός, με επιστολή του Δικηγόρου του κ. Χριστάκη Χριστοφίδη ημερομ. **3.7.2014 (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α')**, εξέφρασε την επιθυμία να επιθεωρήσει το διοικητικό φάκελο της υπόθεσης.

Η Αρχή με επιστολή της ημερομηνίας **7.7.2014 (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β')**, ανέφερε στον οργανισμό, ότι παρόλο που η περίοδος των επτά ημερών που του είχε δοθεί με βάση την ταυτάριθμη επιστολή της ημερομ. 30.5.2014 έχει παρέλθει, εντούτοις έχει κάνει δεκτό το αίτημά του για επιθεώρηση του διοικητικού φακέλου και ως εκ τούτου τον καλεί να εμφανιστεί στα γραφεία της στις **11.7.2014** και ώρα **12:00** για την επιθεώρηση.

Στις **11.7.2014**, η Δικηγόρος του οργανισμού κ. Κυριακή Παπαδοπούλου παρουσιάστηκε στα γραφεία της Αρχής και προέβηκε σε επιθεώρηση του διοικητικού φακέλου της υπόθεσης.

Ο οργανισμός, με επιστολή του Προέδρου του Διοικητικού του Συμβουλίου κ. Λουκή Παπαφιλίππου ημερομ. **22.7.2014 (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Γ')**, υπέβαλε τις θέσεις και τις απόψεις του σε σχέση με την εν λόγω υπόθεση.

Έχουμε μελετήσει με μεγάλη προσοχή όλα τα ενώπιον μας στοιχεία και περιστατικά, συμπεριλαμβανομένων των γραπτών εξηγήσεων όπως έχουν εκφρασθεί από το Δικηγόρο και Πρόεδρο του Διοικητικού του Συμβουλίου του οργανισμού και κατόπιν προσεκτικής παρακολούθησης των εν λόγω προγραμμάτων κρίνουμε ότι:

Στις **14.8.2005**, μεταξύ των ωρών **12:10 και 19:50** και στη συνέχεια μεταξύ των ωρών **21:35 και 22:00**, μεταδόθηκε Έκτακτο Δελτίο Ειδήσεων αναφορικά με την αεροπορική τραγωδία στην περιοχή του Γραμματικού στην Ελλάδα,

μέρος του οποίου δεν παρασκευάστηκε και δεν μεταδόθηκε με ακρίβεια και τη μεγαλύτερη δυνατή πληρότητα, κατά παράβαση του **Κανονισμού 24(1)(α)** (υποστοιχείο 1) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000). Επίσης, **προβλήθηκαν κοντινά πλάνα προσώπων που βρίσκονταν σε ακραία κατάσταση θλίψης ή / και θυμού**, κατά παράβαση του **Κανονισμού 24(2)(γ)** (υποστοιχείο 2) των προαναφερθέντων Κανονισμών. (Τα γεγονότα εκτίθενται στα υποστοιχεία 1 και 2, στις σελ. 3 – 8 της απόφασης).

Στις **14.8.2005**, μεταξύ των ωρών **19:55 και 21:34**, μεταδόθηκε το βραδινό Δελτίο Ειδήσεων του σταθμού, κατά τη διάρκεια του οποίου **προβλήθηκαν κοντινά πλάνα προσώπων που βρίσκονταν σε ακραία κατάσταση θλίψης ή / και θυμού**, κατά παράβαση του **Κανονισμού 24(2)(γ)** (υποστοιχείο 3) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000). (Τα γεγονότα εκτίθενται στο υποστοιχείο 3, στις σελ. 8 και 9 της απόφασης).

Στις **15.8.2005**, μεταξύ των ωρών **10:00 και 20:00**, μεταδόθηκε Έκτακτο Δελτίο Ειδήσεων αναφορικά με την αεροπορική τραγωδία στην περιοχή του Γραμματικού στην Ελλάδα, μέρος του οποίου **δεν χαρακτηριζόταν από αντικειμενικότητα και πολυφωνία**, κατά παράβαση του **άρθρου 26(2)** (υποστοιχείο 4) του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Νόμου 7 (I) του 1998 (όπως τροποποιήθηκε μεταγενέστερα) και **δεν παρασκευάστηκε και δεν μεταδόθηκε με ακρίβεια, αντικειμενικότητα, αμεροληψία, πολυμέρεια και τη μεγαλύτερη δυνατή πληρότητα**, κατά παράβαση του **Κανονισμού 24(1)(α)** (υποστοιχείο 5) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000). Επίσης, **προβλήθηκαν κοντινά πλάνα προσώπων που βρίσκονταν σε ακραία κατάσταση θλίψης**, κατά παράβαση του **Κανονισμού 24(2)(γ)** (υποστοιχείο 6) των προαναφερθέντων Κανονισμών. (Τα γεγονότα εκτίθενται στα υποστοιχεία 4, 5 και 6, στις σελ. 9 – 14 της απόφασης).

Σε σχέση με τις νομικές θέσεις του οργανισμού, όπως αυτές καταγράφονται στις επιστολές με ημερομηνία 22.7.2014 και 15.4.2014, που απέστειλε προς την Αρχή ο Δικηγόρος του οργανισμού κ. Λουκής Παπαφιλίππου, η Αρχή παρατηρεί τα εξής:

Όσον αφορά στο σημείο 1 των νομικών θέσεων του οργανισμού, ως η επιστολή του ημερομηνίας 22.7.2014, η Αρχή υπενθυμίζει ότι η απόφασή της στην υπόθεση 173/2005(1) ακυρώθηκε από το Ανώτατο Δικαστήριο μετά από απόφασή του ημερομηνίας 9.12.2013, στην Αναθεωρητική Έφεση 220/2009.

Μετά την ακύρωση της απόφασής της, η Αρχή αποφάσισε την επανεξέταση της υπόθεσης. Η εκδηλωθείσα βούληση της Αρχής για επανεξέταση του θέματος συνάδει προς την απορρέουσα εκ της ακυρωτικής απόφασης αναγκαιότητα για αποκατάσταση της νομιμότητας. Σύμφωνα με τον περί των Γενικών Αρχών του Διοικητικού Δικαίου Νόμο 158(I)/99:

«57. Έπειτα από ακυρωτική απόφαση η πράξη εξαφανίζεται και η διοίκηση υποχρεούται να επαναφέρει τα πράγματα στη θέση στην οποία βρίσκονταν πριν από την έκδοση της πράξης που ακυρώθηκε.

58. Κατά την επανεξέταση πράξης της που έχει ακυρωθεί, η διοίκηση οφείλει να λάβει υπόψη το πραγματικό και νομικό καθεστώς που ίσχυε κατά το χρόνο που εκδόθηκε η σχετική απόφαση της. Κατ' εξαίρεσιν και τηρουμένων των διατάξεων οποιουδήποτε άλλου νόμου είναι εφαρμοστέο το κατά το χρόνο της έκδοσης της νέας πράξης νομικό καθεστώς, όταν το νεότερο νομοθέτημα είναι αναδρομικής ισχύος ή όταν προκύπτει από αυτό ότι ο νομοθέτης δεν ανέχεται στο εξής την εφαρμογή των παλαιών διατάξεων.

59.-(1) Οι αποφάσεις του Ανωτάτου Δικαστηρίου έχουν ισχύ δεδικασμένου. Η ακυρωτική απόφαση ισχύει έναντι όλων. Η απορριπτική απόφαση ισχύει έναντι του αιτούντος.

(2) Κατά την επανεξέταση, η διοίκηση δεσμεύεται από το διατακτικό της δικαστικής απόφασης και από τις διαπιστώσεις του Δικαστηρίου για την ύπαρξη ορισμένων νομικών και πραγματικών καταστάσεων που

υφίσταντο κατά το χρόνο της έκδοσης της πράξης στις οποίες στηρίχτηκε το διατακτικό της απόφασης».

Η Αρχή, υπενθυμίζει στον οργανισμό ότι η ακυρωθείσα απόφασή της αφορά στην αεροπορική τραγωδία της 14^{ης} Αυγούστου 2005 που συγκλόνησε την κυπριακή –και όχι μόνο- κοινωνία. Πέραν λοιπόν της νομικής υποχρέωσης, η επανεξέταση της υπόθεσης ανταποκρίνεται στην κοινωνική ευθύνη και αποστολή της Αρχής και αποτελεί προσαρμογή προς τις επικρατούσες κοινωνικές απαιτήσεις και προς το περί δικαίου αίσθημα, ώστε να αποφευχθεί μια άδικη, αλλά και παράνομη λύση του θέματος.

Σε σχέση με τις θέσεις του οργανισμού περί παραβίασης της προστατευόμενης εμπιστοσύνης του διοικούμενου, περί ασυνεπούς, αντιφατικής ή κακόπιστης δράσης της Αρχής, περί παραβίασης της αρχής της χρηστής διοίκησης, καθώς επίσης ότι η μεγάλη πάροδος του χρόνου, τόσο στις ποινικές όσο και στις αστικές υποθέσεις, είναι λόγος για να σταματήσει η δίωξη, η Αρχή επισημαίνει ότι εξετάζει υποθέσεις και επιβάλλει διοικητικές κυρώσεις ακολουθώντας τις διαδικασίες, όπως αυτές καθορίζονται από τη Νομοθεσία της. Ταυτόχρονα ως διοικητικό όργανο οφείλει να συμμορφώνεται προς τις πρόνοιες του περί Γενικών Αρχών του Διοικητικού Δικαίου Νόμου 158 (I) του 1999 και την υπάρχουσα νομολογία του Ανωτάτου Δικαστηρίου σε πλείστα όσα θέματα, όπως σύνθεσης και λήψης αποφάσεων κατά τα διάφορα στάδια της ενώπιόν της διαδικασίας.

Το διοικητικό όργανο πρέπει, σύμφωνα με το άρθρο 10 του περί Γενικών Αρχών του Διοικητικού Δικαίου Νόμου 158(I)/99, να ασκεί την αρμοδιότητά του μέσα σε εύλογο χρόνο. Ο εύλογος χρόνος δεν είναι έννοια αμιγώς χρονολογική. Ο καθορισμός του εύλογου χρόνου, σύμφωνα πάντα με το άρθρο 10 του εν λόγω Νόμου, εξαρτάται από τις εκάστοτε ειδικές συνθήκες.

Λαμβάνοντας υπόψη το μεγάλο αριθμό υποθέσεων που η Αρχή καλείται να εξετάσει αυτεπάγγελτα ή κατόπιν παραπόνων, καθώς επίσης και το χρόνο έκδοσης της απόφασης του Ανωτάτου Δικαστηρίου επί της Αναθεωρητικής Έφεσης 220/2009 (9.12.2013), το διαρρέυσαν διάστημα από τη διάπραξη των επιδίκων παραβάσεων στην παρούσα φάση της διαδικασίας επανεξέτασης της υπόθεσης, είναι το ευλόγως και δικαιολογημένα αναγκαίο. Η Αρχή ουδέποτε επέδειξε «σκόπιμη και εξ αμελείας καθυστέρηση», όπως ισχυρίζεται ο οργανισμός.

Επιπλέον, σε σχέση με τη θέση του οργανισμού περί παραβίασης της προστατευόμενης εμπιστοσύνης του διοικούμενου, σημειώνεται ότι, **«Η ασυνεπής, αντιφατική συμπεριφορά της διοικήσεως (venire contra factum proprium) προσβάλλει την δικαιολογημένη εμπιστοσύνη του ιδιώτη και μπορεί να συνεπάγεται την παρανομία της διοικητικής πράξεως. Συγκεκριμένα, κακόπιστη είναι η συμπεριφορά της διοίκησης όταν αίρει εκ των υστέρων στην συγκεκριμένη περίπτωση κίνητρα που πρόβλεψε ο νόμος για να προσελκύσει ορισμένη συμπεριφορά του ιδιώτη (συχνά στη νομοθεσία επενδύσεων ή εισαγωγής ξένου συναλλάγματος)· ή όταν αντίκειται σε υποσχέσεις ή σε «δεσμευτικές» ή σε «επίσημες» πληροφορίες των αρμόδιων αρχών...»** (Π.Δ.Δαγτόγλου, Γενικό Διοικητικό Δίκαιο, τέταρτη έκδοση, σελ.183).

Η Αρχή ουδέποτε προέβη σε πρακτική ή είχε συμπεριφορά την οποία μεταγενέστερα αναίρεσε, ούτε ποτέ έδωσε υποσχέσεις ή δεσμευτικές ή «επίσημες» πληροφορίες, ή είχε συμπεριφορά τέτοια, ώστε να μπορεί να χαρακτηριστεί κακόπιστη και ασυνεπής ή να δικαιολογεί την ισχυριζόμενη άρση της εμπιστοσύνης του οργανισμού και δημιουργηθείσα πεποίθηση του ότι η Αρχή δεν θα επανεξέταζε και/ή δεν θα αποκαθιστούσε τη νομιμότητα, στην παρούσα υπόθεση.

Περαιτέρω, και παρά το γεγονός ότι, όπως έχει προαναφερθεί, η Αρχή απορρίπτει τους ισχυρισμούς του οργανισμού περί παραβίασης των αρχών της χρηστής διοίκησης και καλής πίστης, η Αρχή παραπέμπει στο πιο κάτω απόσπασμα της απόφασης του Ανωτάτου Δικαστηρίου επί της προσφυγής 959/2004, G. P. IRON & WOOD MAKERS LTD V. ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ, ΜΕΣΩ 1.ΑΝΑΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΑΡΧΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΩΝ 2. ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ (ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ): «Τα άρθρα 50 και 51 του περί των Γενικών Αρχών του περί Διοικητικού Δικαίου Νόμου του 1999, Ν.158(I)/99, παραπέμπουν στις αρχές της χρηστής διοίκησης και της καλής πίστης και επιβάλλουν όπως η διοίκηση δεν επιτρέπεται να ενεργεί με τρόπο ασυνεπή, αντιφατικό ή κακόπιστο. Δεν θα πρέπει όμως να ξεχνούμε ότι η καλή πίστη δεν καταλήγει και σε κατάργηση της νομιμότητας στη λειτουργία της διοίκησης (*Δημοκρατία v. Παπαφώτη (1997) 3 A.A.A. 191*, 196). Η αρχή της καλής πίστης **σκοπεί στον αποκλεισμό της αυθαιρεσίας στη διοικητική λειτουργία αλλά δεν υπερφαλαγγίζει, όπως τονίζεται στην *Tamassos Suppliers v. Δημοκρατίας (1992) 3 A.A.A. 60*, την αρχή της σύννομης λειτουργίας της διοίκησης που είναι συνυφασμένη, όπως και κάθε κρατική λειτουργία, με την αρχή του κράτους δικαίου».**

Η Αρχή, ουδέποτε επέδειξε ασυνεπή και αντιφατική συμπεριφορά, η οποία να προσβάλλει τη δικαιολογημένη εμπιστοσύνη του οργανισμού απέναντί της και ουδέποτε εκμεταλλεύτηκε καταστάσεις ή δημιούργησε καταστάσεις πλάνης ή απάτης του οργανισμού, συμπεριφορά που θα δικαιολογούσε τους πιο πάνω ισχυρισμούς του, ως επίσης την ισχυριζόμενη πεποίθησή του για μη επανεξέταση της υπόθεσης.

Σε σχέση με τη θέση του οργανισμού ότι «σήμερα είναι αντικειμενικά αδύνατο να υπερασπιστεί με όλα τα δυνατά όπλα ενώπιον της Αρχής, αφού το μαρτυρικό και εν γένει αποδεικτικό υλικό έχουν πια εκλείψει και απωλεσθεί», η Αρχή αναφέρει ότι όλα τα στοιχεία και τεκμήρια που αφορούν στην παρούσα υπόθεση βρίσκονται στο διοικητικό φάκελο της υπόθεσης, τον οποίο ο

οργανισμός έχει επιθεωρήσει στις 11.7.2014. Επομένως, στη διάθεση τόσο της Αρχής όσο και του οργανισμού, βρίσκεται όλο το μαρτυρικό υλικό, τα τεκμήρια της υπόθεσης, οι θέσεις του οργανισμού όπως υποβλήθηκαν αρχικά, καθώς και ο ψηφιακός δίσκος με το υπό αναφορά πρόγραμμα.

Εν πάση περιπτώσει, η Αρχή παρατηρεί ότι ο οργανισμός, εκκρεμούσης της προσφυγής και κατόπιν της αναθεωρητικής έφεσης ενώπιον του Ανωτάτου Δικαστηρίου και δεδομένης της σημαντικότητας του επίδικου προγράμματος (αεροπορικό δυστύχημα 14^{ης} Αυγούστου 2005) όφειλε να διαφυλάξει και να διατηρήσει όλο το μαρτυρικό και αποδεικτικό υλικό που κατείχε.

Όσον αφορά στο σημείο 2 των νομικών θέσεων του οργανισμού, ως η επιστολή του ημερομηνίας 22.7.2014, καθώς και οι θέσεις του στην επιστολή του ημερομηνίας 15.4.2014, που αφορούν στη διαδικασία επανεξέτασης της υπόθεσης, η Αρχή επισημαίνει ότι, κατά την εξέταση όλων των ενώπιόν της υποθέσεων και τη διαμόρφωση της κρίσης της πάντοτε ακολουθεί πιστά τη Νομοθεσία που διέπει τη λειτουργία της.

Στην παρούσα υπόθεση, όπως και σε όλες τις ενώπιον της Αρχής υποθέσεις, τηρήθηκαν όλοι οι επιβαλλόμενοι τύποι και κανόνες που αφορούν στη διαδικασία και οι οποίοι καθορίζονται από τους περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμους του 1998 μέχρι 2014, τους περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμούς του 2000 (Κ.Δ.Π.10/2000) και τον περί των Γενικών Αρχών του Διοικητικού Δικαίου Νόμο 158 (Ι)/99.

Σύμφωνα με το άρθρο 57 του περί των Γενικών Αρχών του Διοικητικού Δικαίου Νόμου 158(Ι)/99, με την ακύρωση της απόφασης της Αρχής από το Ανώτατο Δικαστήριο, αυτή εξαφανίστηκε (τόσο η τελική διοικητική απόφαση/πράξη της επιβολής κύρωσης, όσο και οι διαδοχικές διοικητικές πράξεις που τη συνθέτουν) και η υπόθεση επανεξετάζεται από την αρχή.

Συγκεκριμένα, η ερευνώσα λειτουργός -στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων και εξουσιών που της παρέχει η σχετική Νομοθεσία- προέβη στη διερεύνηση και υπέβαλε το πόρισμά της μετά από την παρακολούθηση του προγράμματος του οργανισμού στις 14.8.2005, μεταξύ των ωρών 12:10 – 22:00 και στις 15.8.2005, μεταξύ των ωρών 10:00 – 20:00. Το πόρισμα της Λειτουργού ημερομ. 15.9.2005, το οποίο η Λειτουργός υιοθέτησε με σημείωμά της ημερομηνίας 21/5/2014 είναι πλήρως αιτιολογημένο και παραθέτει τα πραγματικά γεγονότα, όπως αυτά μεταδόθηκαν κατά τη διάρκεια του προγράμματος του οργανισμού. Ακολούθως, η Αρχή με βάση τα ενώπιον της στοιχεία έκρινε ότι υπάρχει εκ πρώτης όψεως υπόθεση και προχώρησε στην προώθησή της.

Συγκεκριμένα, στο πόρισμα της Λειτουργού Αρ. Φακ. Πρ. 317/2005(1) ημερομ. 15.9.2005, αναλύονται λεπτομερώς όλα τα απαραίτητα στοιχεία, ήτοι, οι ημερομηνίες, οι ώρες και η φύση των παραβάσεων, στοιχεία τα οποία διαπιστώθηκαν από τη Λειτουργό, κατόπιν παρακολούθησης των εν λόγω διαφημίσεων/ του εν λόγω προγράμματος. Στο σημείωμα της Λειτουργού επισυνάπτεται επίσης σχετικός πίνακας με όλες τις πιθανές παραβάσεις.

Όπως επανειλημμένα αποφασίστηκε από το Ανώτατο Δικαστήριο, η μορφή της έρευνας, την οποία διεξάγει ο εκάστοτε Λειτουργός, είναι συνυφασμένη με τα περιστατικά της κάθε υπόθεσης. Το κριτήριο για την πληρότητα της έρευνας έγκειται στη συλλογή και διερεύνηση των ουσιωδών στοιχείων, τα οποία παρέχουν βάση για ασφαλή συμπεράσματα. Στην προκειμένη περίπτωση έχουν συλλεγεί όλα τα στοιχεία τα οποία παρέχουν τέτοια βάση και το πόρισμα της Λειτουργού είναι δεόντως και πλήρως αιτιολογημένο.

Η Αρχή αξιολογώντας όλα τα ενώπιον της στοιχεία – συμπεριλαμβανομένων και όλων των γραπτών θέσεων του οργανισμού για τις πιθανές παραβάσεις που αντιμετωπίζει-, θα κρίνει και θα αποφασίσει ανάλογα για τη στοιχειοθέτησή τους ή μη.

Επομένως, η Αρχή επαναλαμβάνει ότι ακολουθήθηκε η νενομισμένη διαδικασία ανάκλησης της απόφασής της και επαναδιερεύνησης της υπόθεσης, όπως αυτή προβλέπεται από τους περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμους του 1998 μέχρι 2014, τους περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμούς του 2000 (Κ.Δ.Π.10/2000) και τον περί των Γενικών Αρχών του Διοικητικού Δικαίου Νόμο 158 (Ι)/99.

Ακόμα, η Αρχή παραπέμπει τον οργανισμό στην υπόθεση **Δρουσιώτης ν. Δήμου Λατσιών (1992) 3 ΑΑΔ 437** όπου αναφέρεται ότι «**Η ανάκληση ή ακύρωση δεν εμποδίζει την έκδοση ταυτόσημης πράξης, εφόσον η έκδοση της πράξης γίνεται κατόπιν επανάληψης της διαδικασίας και ύστερα από νέα έρευνα της υπόθεσης και εκτίμηση των ιδίων στοιχείων και/ή στοιχείων που υπήρχαν και δεν είχαν ληφθεί υπόψη κατά την έκδοση της αρχικής πράξης που ανακλήθηκε ή ακυρώθηκε.**»

Αναφορικά με τη θέση του οργανισμού, ως η επιστολή του ημερομηνίας 15.4.2014, ότι «οποιαδήποτε διαδικασία της Αρχής τώρα δέκα σχεδόν χρόνια μετά την έκδοση απόφασης είναι διαδικασία αδικίας και καταδίωξης διοικούμενου», η Αρχή υπενθυμίζει στον οργανισμό και επαναλαμβάνει ότι, η επανεξέταση της υπόθεσης επιβάλλεται, προς αποκατάσταση της νομιμότητας και συμμόρφωση προς τις αποφάσεις του Ανωτάτου Δικαστηρίου και τη Νομοθεσία.

Επιπλέον, αυτό επιβάλλει και η εκ της Νομοθεσίας απορρέουσα αρμοδιότητα και καθήκον της Αρχής να προστατεύει και να διαφυλάσσει τα δικαιώματα των τηλεθεατών και των συμμετεχόντων και/ή αναφερθέντων σε προγράμματα. Υπενθυμίζεται και πάλι ότι, η συγκεκριμένη υπόθεση αφορά στην αεροπορική τραγωδία της 14^{ης} Αυγούστου 2005, στην περιοχή του Γραμματικού στην Ελλάδα. Συγκεκριμένα, ο οργανισμός κατηγορείται ότι, σε σχέση με το υπό αναφορά δυστύχημα που συγκλόνισε, πρόβαλε μαραθώνια Έκτακτα Δελτία Ειδήσεων και βραδινό κεντρικό Δελτίο Ειδήσεων, στα οποία παρατηρήθηκαν

τα εξής: (α) μέρος του Έκτακτου Δελτίου Ειδήσεων δεν παρασκευάστηκε και δεν μεταδόθηκε με ακρίβεια, τη μεγαλύτερη δυνατή πληρότητα, ακρίβεια, αντικειμενικότητα, αμεροληψία, πολυμέρεια και πολυφωνία και (β) προβλήθηκαν κοντινά πλάνα προσώπων που βρίσκονταν σε ακραία κατάσταση θλίψης ή / και θυμού. Η Αρχή παραπέμπει τον οργανισμό στις σελίδες 3 – 14 της παρούσας απόφασης, όπου καταγράφονται λεπτομέρειες των επίδικων Δελτίων και απ' όπου διαφαίνεται η σοβαρότητα της υπόθεσης.

Τα κοντινά πλάνα των συγγενών που αγωνιούσαν, θύμωναν και θρηνούσαν όχι μόνο προβλήθηκαν, αλλά επαναλαμβάνονταν συνεχώς και μάλιστα σε πολύ μικρά χρονικά διαστήματα (τρία λεπτά μετά από την προηγούμενη προβολή, ακόμα και αμέσως μετά από την προηγούμενη προβολή). Η προβολή των συγκεκριμένων πλάνων και κυρίως η επανάληψή τους δεν εξυπηρετούσε κανένα σκοπό πληροφόρησης, αλλά αντίθετα εκμεταλλευόταν και ταυτόχρονα ενίσχυε τον ανθρώπινο πόνο.

Επιπλέον, η έκθεση ονομάτων και πληροφοριών χωρίς να είναι απόλυτα επιβεβαιωμένη και ακριβής η προέλευση και εγκυρότητά τους, οδηγούσε σε παραπληροφόρηση, η οποία ήτο δυνατόν να προκαλέσει σύγχυση και πανικό στους τηλεθεατές και κυρίως σε άτομα που είχαν άμεση ή έμμεση σχέση με τα ονόματα και τις πληροφορίες που μεταδίδονταν.

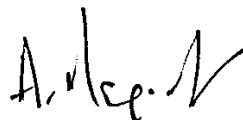
Ακριβώς λόγω της σοβαρότητας του γεγονότος, ο οργανισμός όφειλε να είναι ιδιαίτερα προσεκτικός στην όλη παρουσίαση του συμβάντος και όχι να εντείνει την ένταση και τη συναισθηματική φόρτιση των άμεσα εμπλεκομένων, αλλά ακόμα και των απλών τηλεθεατών. Επιπλέον όφειλε, με αυξημένο αίσθημα ευθύνης και υπευθυνότητας, να διασφαλίσει, πέραν της αμεσότητας, την αντικειμενικότητα, την πολυφωνία και την ακρίβεια στην ενημέρωση και παράλληλα να επιδείξει την αρμόζουσα ευαισθησία και διακριτικότητα στον άπλετο πόνο των συγγενών των θυμάτων της αεροπορικής τραγωδίας και να αποφύγει οποιαδήποτε πράξη που δυνατό να τον οξύνει.

Εν όψει των ανωτέρω, η Αρχή κρίνει και αποφασίζει ότι υπάρχουν παραβάσεις του **άρθρου 26(2)** (υποστοιχείο **4**) του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Νόμου 7 (I) του 1998 (όπως τροποποιήθηκε μεταγενέστερα) και των **Κανονισμών 24(1)(α)** (υποστοιχεία **1** και **5**) και **24(2)(γ)** (υποστοιχεία **2, 3** και **6**) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών (Κ.Δ.Π. 10/2000).

Η Αρχή, σύμφωνα με τις πρόνοιες του **άρθρου 3(2)(ζ)**, έχει δώσει στον οργανισμό το δικαίωμα να ακουσθεί και μπορεί να προχωρήσει στην επιβολή των, κατά την κρίση της, επιβαλλομένων κυρώσεων.

Παρά ταύτα και υπό το φως των περιστάσεων της υποθέσεως, η Αρχή δίνει στον οργανισμό την ευκαιρία να ακουσθεί και μετά τη διαπίστωση των παραβάσεων για σκοπούς επιβολής κυρώσεων.

Η Αρχή καλεί τον οργανισμό, εάν επιθυμεί, όπως υποβάλει τις απόψεις του εγγράφως για σκοπούς επιβολής κυρώσεων μέσα σε δεκατέσσερις (14) μέρες από την λήψη της παρούσας. Σε περίπτωση που δεν ληφθεί απάντηση μέσα στην πιο πάνω προθεσμία, η Αρχή θα προχωρήσει στην επιβολή κυρώσεων.

(Α. ΠΕΤΡΙΔΗΣ)
Εκτελεστικός Πρόεδρος
Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου

κ.π.

ΑΡΧΗ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

(ΥΠΟΘΕΣΗ ΑΡ. 173/2005(1) Ε)

ΑΥΤΕΠΑΓΓΕΛΤΗ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΠΙΘΑΝΩΝ ΠΑΡΑΒΑΣΕΩΝ ΑΠΟ ΤΟΝ ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΟ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟ «ΑΝΤΕΝΝΑ»

Ημερομηνία Απόφασης: 5 Νοεμβρίου, 2014

Ενώπιον: κ.κ. Ανδρέα Πετρίδη, Εκτελεστικού Προέδρου, Αρτέμη Αρτεμίου, Αντιπροέδρου, Μαίρης Κουτσελίνη, Ανδρέα Κωνσταντινίδη, Χρυσανγής Αργυρού, Τίτου Κολώτα και Σπυρούλας Χριστοδούλου, Μελών.

ΑΠΟΦΑΣΗ

Στις **10 Σεπτεμβρίου 2014** η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου αποφάσισε ότι στην παρούσα υπόθεση υπάρχουν παραβάσεις του **άρθρου 26(2)** του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Νόμου 7 (I) του 1998 (όπως τροποποιήθηκε μεταγενέστερα) και των **Κανονισμών 24(1)(α)** και **24(2)(γ)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών (Κ.Δ.Π. 10/2000).

Το πιο πάνω άρθρο αναφέρει:

26(2) «Τα δελτία ειδήσεων και τα επικαιρικά προγράμματα πρέπει να χαρακτηρίζονται από αντικειμενικότητα και πολυφωνία, ιδιαίτερα αναφορικά με πολιτικά θέματα αλλά και οποιαδήποτε κοινωνικά θέματα που απασχολούν την κοινή γνώμη».

Οι πιο πάνω κανονισμοί αναφέρουν:

24(1)(α) «Τα δελτία ειδήσεων προπαρασκευάζονται και μεταδίδονται με ακρίβεια, αντικειμενικότητα, αμεροληψία, πολυμέρεια και τη μεγαλύτερη δυνατή πληρότητα»

24(2)(γ) «Οι πιο κάτω κανόνες ισχύουν στα δελτία ειδήσεων και στις ενημερωτικές εκπομπές: αποφεύγεται γενικά η προβολή κοντινών πλάνων αιμορραγούντων προσώπων ή που βρίσκονται σε ακραία κατάσταση θλίψης ή θυμού».

Η Αρχή, σύμφωνα με τις πρόνοιες του άρθρου 3(2)(ζ), είχε δώσει στον οργανισμό το δικαίωμα να ακουσθεί και μπορούσε να προχωρήσει στην επιβολή των, κατά την κρίση της, επιβαλλόμενων κυρώσεων.

Παρά ταύτα και υπό το φως των περιστάσεων της υποθέσεως, η Αρχή έδωσε στον οργανισμό την ευκαιρία να ακουσθεί και μετά τη διαπίστωση των παραβάσεων για σκοπούς επιβολής κυρώσεων.

Η Αρχή, με επιστολή της ημερομ. **20.10.2014** κάλεσε τον οργανισμό, εάν επιθυμεί, να υποβάλει τις απόψεις του εγγράφως για σκοπούς επιβολής κυρώσεων μέσα σε δεκατέσσερις (14) μέρες από την λήψη της επιστολής. Τονίστηκε επίσης ότι σε περίπτωση που δεν ληφθεί οποιαδήποτε απάντηση μέσα στην πιο πάνω προθεσμία, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου θα προχωρήσει στην επιβολή κυρώσεων.

Ο οργανισμός, με επιστολή του Προέδρου του Διοικητικού του Συμβουλίου κ. Λουκή Παπαφιλίππου, ημερομ. **29.10.2014 (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α΄)** υπέβαλε τις απόψεις του εγγράφως για σκοπούς επιβολής κυρώσεων. Παράλληλα, εξέφρασε την επιθυμία να συμμετάσχει κατά την ακροαματική διαδικασία, κατά την οποία θα αποφασισθεί η επιβολή κύρωσης.

Η Αρχή, με επιστολή της ημερομ. **3.11.2014 (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β΄)**, ενημέρωσε τον οργανισμό ότι δεν κάνει αποδεκτό το αίτημά του, παραπέμποντάς τον σε σχετική απόφασή της – για την οποία ο οργανισμός ενημερώθηκε με επιστολή της Αρχής ημερομ. 17.11.2010 - και με βάση την οποία οι επηρεαζόμενοι ραδιοτηλεοπτικοί οργανισμοί, εναντίον των οποίων εξετάζονται παραβάσεις, θα τοποθετούνται επί των πιθανών παραβάσεων εναντίον τους, μόνο γραπτώς, με υπόμνημά τους προς την Αρχή.

Σε σχέση με τις απόψεις του οργανισμού στην επιστολή του ημερομ. 29.10.2014 για σκοπούς επιβολής κυρώσεων, η Αρχή παρατηρεί τα ακόλουθα:

Όσον αφορά στους ισχυρισμούς του οργανισμού ότι «όλη η διαδικασία «επανεξέτασης» δέκα σχεδόν χρόνια μετά από τα επίδικα γεγονότα, παραβιάζει το άρθρο 6(2) της Ευρωπαϊκής Σύμβασης των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, του άρθρου 30(2) του Συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας και των νομολογημένων αρχών της Χρηστής Διοίκησης και Καλής Πίστης» και ότι «σήμερα είναι αντικειμενικά αδύνατο για τον Οργανισμό να υπερασπιστεί με όλα τα δυνατά όπλα ενώπιον της Αρχής (αφού μαρτυρικό και εν γένει αποδεικτικό υλικό έχουν πια εκλείψει και απωλεσθεί, δέκα χρόνια μετά από τα επίδικα γεγονότα)», η Αρχή παραπέμπει τον οργανισμό στην απόφασή της ημερομ. 10.9.2014, στις σελίδες 16 έως 20, όπου έχει απαντήσει επί των συγκεκριμένων ισχυρισμών.

Επιπλέον, αναφορικά με τις γραπτές και προφορικές παραστάσεις του οργανισμού, που είχαν υποβληθεί προς υπεράσπισή του, κατά την προηγούμενη διαδικασία και τις οποίες ο οργανισμός υιοθετεί, η Αρχή παρατηρεί τα εξής:

Σε σχέση με τον ισχυρισμό στην επιστολή του οργανισμού ημερομ. 14.11.2005 ότι «η Αρχή πριν λάβει τις θέσεις του Σταθμού έχει αποφασίσει να προχωρήσει στην ακρόαση των καταγγελιών ΟΥΤΩΣ Η ΑΛΛΩΣ», παραβιάζοντας την

Κ.Δ.Π. 10/2000 και τον Νόμο 158(1)1999 και ότι κανένας ερευνητών λειτουργός δεν επικοινωνήσει με τον Σταθμό, η Αρχή επισημαίνει ότι τηρεί πάντοτε πιστά την προβλεπόμενη, από το Νόμο και τους Κανονισμούς, διαδικασία. Η Αρχή παραπέμπει τον οργανισμό στις σελίδες 17 έως 19 της παρούσας απόφασης, όπου τοποθετείται πιο αναλυτικά επί του θέματος.

Όσον αφορά στους ισχυρισμούς του οργανισμού στις επιστολές του ημερομ. 25.11.2005 και 24.1.2006 περί διασυνοριακής μετάδοσης, η Αρχή σημειώνει τα ακόλουθα:

- Σύμφωνα με την **παράγραφο 1 του Άρθρου 2α** των **«Γενικών Διατάξεων» του «Κεφαλαίου II»** της Κοινοτικής Οδηγίας **«Τηλεόραση Χωρίς Σύνορα» 89/552/ΕΟΚ** του Συμβουλίου, όπως τροποποιήθηκε με την Οδηγία **97/36/ΕΚ** του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης **«τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν την ελευθερία λήψεως και δεν εμποδίζουν την αναμετάδοση στο έδαφος τους των τηλεοπτικών εκπομπών που προέρχονται από άλλα κράτη μέλη, για λόγους που εμπίπτουν σε τομείς τους οποίους συντονίζει η παρούσα οδηγία»**. Αντίστοιχη πρόνοια προβλέπει και το **άρθρο 32(1)** του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Νόμου 7(Ι)/98 (όπως τροποποιήθηκε μεταγενέστερα), σύμφωνα με το οποίο **«η Αρχή εξασφαλίζει την ελευθερία λήψεως και δεν εμποδίζει την αναμετάδοση στη Δημοκρατία των εκπομπών που προέρχονται από άλλα κράτη μέλη ή από κράτη μέλη του Συμβουλίου της Ευρώπης που έχουν κυρώσει την Ευρωπαϊκή Σύμβαση για τη Διασυνοριακή Τηλεόραση»**.

Η εξέταση από μέρος της Αρχής πιθανών παραβάσεων σε προγράμματα οργανισμών που υπάγονται στη δικαιοδοσία της Δημοκρατίας και που μεταδίδονται σε ζωντανή σύνδεση με οργανισμούς που **προέρχονται από άλλα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή από κράτη μέλη του Συμβουλίου της Ευρώπης που έχουν προσυπογράψει την Ευρωπαϊκή Σύμβαση για τη**

Διασυννοριακή Τηλεόραση, σε καμία περίπτωση δεν υποδηλώνει παρεμπόδιση λήψεως ή αναμετάδοσης.

- Με βάση την παράγραφο 1, του Άρθρου 2, των «Γενικών Διατάξεων» του «Κεφαλαίου II» της πιο πάνω Κοινοτικής Οδηγίας, *«κάθε κράτος μέλος μεριμνά ώστε όλες οι τηλεοπτικές εκπομπές που μεταδίδονται από ραδιοτηλεοπτικούς οργανισμούς που υπάγονται στη δικαιοδοσία του να τηρούν τους κανόνες του νομικού συστήματος το οποίο ισχύει σ' αυτό το κράτος μέλος για τις εκπομπές που απευθύνονται στο κοινό»*. Στην κυπριακή νομοθεσία, σύμφωνα με το άρθρο 3(2)(ια) του προαναφερθέντος Νόμου, η Αρχή *«ασκεί έλεγχο αναφορικά με την τήρηση από τους σταθμούς που υπάγονται στη δικαιοδοσία της Δημοκρατίας δυνάμει των διατάξεων του άρθρου 3Α, των διατάξεων του παρόντος Νόμου και των Κανονισμών που εκδίδονται με βάση αυτόν, καθώς και των εγκυκλίων, οδηγιών ή συστάσεων που εκδίδονται από την ίδια με βάση την παράγραφο (β) του παρόντος εδαφίου»* και σύμφωνα με το άρθρο 3Α(1) *«η Αρχή ασκεί έλεγχο ώστε οι εκπομπές που απευθύνονται στο κοινό και μεταδίδονται από σταθμούς που υπάγονται στη δικαιοδοσία της Δημοκρατίας, να είναι σύμφωνες με τον παρόντα Νόμο και τους Κανονισμούς που εκδίδονται δυνάμει αυτού»*.
- Περαιτέρω, τόσο η προαναφερθείσα Κοινοτική Οδηγία (παράγραφοι 2 – 4, του Άρθρου 2, των «Γενικών Διατάξεων» του «Κεφαλαίου II») όσο και ο περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Νόμος 7(I) του 1998 (όπως τροποποιήθηκε μεταγενέστερα) (εδάφια 2-4, του Άρθρου 3Α), καθορίζουν τους σταθμούς που υπάγονται στη δικαιοδοσία ενός κράτους μέλους (Κοινοτική Οδηγία) και στη δικαιοδοσία της Κυπριακής Δημοκρατίας (Νόμος 7(I)/98).

Συγκεκριμένα αναφέρεται:

2. Για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας, ως ραδιοτηλεοπτικοί οργανισμοί που υπάγονται στη δικαιοδοσία ενός κράτους μέλους νοούνται εκείνοι:

— οι οποίοι είναι εγκατεστημένοι στο κράτος μέλος αυτό σύμφωνα με την παράγραφο 3,

— στους οποίους εφαρμόζεται η παράγραφος 4.

3. Για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας, ένας ραδιοτηλεοπτικός οργανισμός θεωρείται ότι είναι εγκατεστημένος σε ένα κράτος μέλος στις ακόλουθες περιπτώσεις:

α) ο ραδιοτηλεοπτικός οργανισμός έχει τα κεντρικά γραφεία του σ' αυτό το κράτος μέλος και οι συντακτικές αποφάσεις για τα προγράμματα του λαμβάνονται στο κράτος μέλος αυτό·

β) εάν ένας ραδιοτηλεοπτικός οργανισμός έχει τα κεντρικά γραφεία του σε ένα κράτος μέλος αλλά οι συντακτικές αποφάσεις για τα προγράμματα του λαμβάνονται σε άλλο κράτος μέλος, ο οργανισμός αυτός θεωρείται ότι είναι εγκατεστημένος στο κράτος μέλος στο οποίο εργάζεται ένα σημαντικό τμήμα του προσωπικού του που ασχολείται με τη δραστηριότητα τηλεοπτικών εκπομπών·

εάν ένα σημαντικό τμήμα του προσωπικού του, το οποίο ασχολείται με τη δραστηριότητα τηλεοπτικών εκπομπών, εργάζεται σε καθένα από τα κράτη μέλη αυτά, ο ραδιοτηλεοπτικός οργανισμός θεωρείται ότι είναι εγκατεστημένος στο κράτος μέλος όπου έχει τα κεντρικά γραφεία του·

εάν ένα σημαντικό τμήμα του προσωπικού που ασχολείται με τη δραστηριότητα τηλεοπτικών εκπομπών, δεν εργάζεται σε κανένα από αυτά τα κράτη μέλη, ο ραδιοτηλεοπτικός οργανισμός θεωρείται ότι είναι εγκατεστημένος στο κράτος μέλος στο οποίο άρχισε, για πρώτη φορά, τις εκπομπές του σύμφωνα με το νομικό σύστημα εκείνου του κράτους μέλους, εφόσον διατηρεί σταθερό και πραγματικό δεσμό με την οικονομία αυτού του κράτους μέλους·

γ) εάν ένας ραδιοτηλεοπτικός οργανισμός έχει τα κεντρικά γραφεία του σε ένα κράτος μέλος, αλλά οι αποφάσεις για τα προγράμματα του λαμβάνονται σε τρίτη

χώρα, ή αντιστρόφως, θεωρείται ότι είναι εγκατεστημένος στο συγκεκριμένο κράτος μέλος, εφόσον ένα σημαντικό τμήμα του προσωπικού του το οποίο ασχολείται με τη δραστηριότητα τηλεοπτικών εκπομπών εργάζεται σε αυτό το κράτος μέλος.

4. Οι ραδιοτηλεοπτικοί οργανισμοί, στους οποίους δεν εφαρμόζονται οι διατάξεις της παραγράφου 3, θεωρούνται ότι υπόκεινται στη δικαιοδοσία ενός κράτους μέλους στις ακόλουθες περιπτώσεις:

α) χρησιμοποιούν συχνότητα η οποία έχει παραχωρηθεί από αυτό το κράτος μέλος·

β) μολονότι δεν χρησιμοποιούν συχνότητα που έχει παραχωρηθεί από ένα κράτος μέλος, χρησιμοποιούν δορυφορικό δυναμικό που ανήκει σε αυτό το κράτος μέλος·

γ) μολονότι δεν χρησιμοποιούν ούτε συχνότητα που έχει παραχωρηθεί από ένα κράτος μέλος ούτε δορυφορικό δυναμικό που ανήκει σε ένα κράτος μέλος, χρησιμοποιούν ανοδική σύνδεση προς δορυφόρο ευρισκομένη σε αυτό το κράτος μέλος.»

Σύμφωνα με τα πιο πάνω, ο ραδιοτηλεοπτικός οργανισμός «ANTENNA» Κύπρου υπάγεται στη δικαιοδοσία της Κυπριακής Δημοκρατίας αφού «ο ραδιοτηλεοπτικός οργανισμός έχει τα κεντρικά γραφεία του σ' αυτό το κράτος μέλος και οι συντακτικές αποφάσεις για τα προγράμματα του λαμβάνονται στο κράτος μέλος αυτό» και αφού «χρησιμοποιεί συχνότητα η οποία έχει παραχωρηθεί από αυτό το κράτος μέλος».

- Εξάλλου, σε μελέτη που ετοιμάστηκε από το «*European Audiovisual Observatory*» για Υπουργική Διάσκεψη αναφορικά με ραδιοτηλεοπτικά θέματα, η οποία οργανώθηκε από την Ιρλανδική Προεδρία της Ευρωπαϊκής Ένωσης κατά τις ημερομηνίες 1-3.3.2004 (Background Paper for a Ministerial Conference on Broadcasting organized by the Irish Presidency of the European Union) αναγνωρίζονται πέντε κατηγορίες διασυνοριακής μετάδοσης ως ακολούθως:

1. Πανευρωπαϊκά κανάλια που εκπέμπουν σε μία γλώσσα (BBC World, TV5 Europe, CNN International,...)
2. Πανευρωπαϊκά κανάλια που εκπέμπουν σε ξεχωριστές γλώσσες (Euronews, TV100, Discovery Channel,...)
3. Κανάλια που είναι εγκατεστημένα στη χώρα Α και στοχεύουν τη χώρα Β (RTL9, TV3 κτλ).
4. Κανάλια που εξυπηρετούν τη χώρα προέλευσης Α αλλά με διαφημιστικά παράθυρα που στοχεύουν τη χώρα Β (Pro7)
5. Κανάλια εγκατεστημένα εκτός Ευρώπης αλλά που χρησιμοποιούν Ευρωπαϊκούς δορυφόρους (TV Globo).

Οι επίδικες εκπομπές του τηλεοπτικού οργανισμού «ANTENNA» Κύπρου δεν εμπίπτουν σε καμία από τις πιο πάνω πέντε κατηγορίες.

- Περαιτέρω, τα μέρη του ελλαδικού προγράμματος του «ANTENNA» Ελλάδος που προβλήθηκαν από τον «ANTENNA» Κύπρου ήταν ενσωματωμένα και αποτέλεσαν μέρος των εκπομπών που μεταδόθηκαν από τον εγχώριο παραγωγό, δηλαδή τον «ANTENNA» Κύπρου, στα πλαίσια εμπορικής ή άλλης συμφωνίας μεταξύ των δύο οργανισμών. Εφόσον ο εγχώριος παραγωγός, δηλαδή ο «ANTENNA» Κύπρου, έχει τη συντακτική ευθύνη για τη σύνθεση του προγράμματος που μεταδίδει **στο σύνολό του** – συμπεριλαμβανομένων και των μερών που προέρχονται από τον «ANTENNA» Ελλάδος – μέσα από τη συχνότητα που του παραχωρήθηκε από την Κυπριακή Δημοκρατία, αυτό **δεν συνιστά δραστηριότητα που εμπίπτει στις Διασυνοριακές Μεταδόσεις** με την έννοια που δίδεται στο άρθρο 2α(1) της Ευρωπαϊκής Οδηγίας «Τηλεόραση Χωρίς Σύνορα» και στο άρθρο 32(1) του Νόμου 7(Ι)/98.

Εν όψει των ανωτέρω, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου έχει αρμοδιότητα να ασκεί έλεγχο επί ολόκληρου του περιεχομένου του προγράμματος που μεταδίδεται από τον «ANTENNA» Κύπρου, συμπεριλαμβανομένων και των μερών του προγράμματος που

προέρχονται από τον «ANTENNA» Ελλάδος, αναφορικά με την τήρηση των διατάξεων του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Νόμου 7(Ι) του 1998 (όπως τροποποιήθηκε μεταγενέστερα) και των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π.10/2000), καθότι ο τηλεοπτικός οργανισμός «ANTENNA» Κύπρου υπάγεται στη δικαιοδοσία της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Η αντίληψη της Διασυνοριακής Τηλεόρασης, όπως την εισηγείται ο οργανισμός, θα αποτελούσε στρέβλωση της όλης φιλοσοφίας και του σκοπού που επιδιώκεται με αυτή, βάσει της σχετικής Οδηγίας (89/552/ΕΟΚ του Συμβουλίου, όπως τροποποιήθηκε με την Οδηγία 97/36/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης) και κατ' επέκταση με βάση τις σχετικές πρόνοιες του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Νόμου 7(Ι)/98 (όπως τροποποιήθηκε μεταγενέστερα). Εκείνο το οποίο (τόσο με την Ευρωπαϊκή Οδηγία «Τηλεόραση Χωρίς Σύνορα» όσο με την Κυπριακή Νομοθεσία) διασφαλίζεται είναι η ελευθερία λήψεως και/ ή αναμετάδοσης - σε χώρα μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή σε κράτος μέλος του Συμβουλίου της Ευρώπης που έχει προσυπογράψει την Ευρωπαϊκή Σύμβαση για την Διασυνοριακή Τηλεόραση - αναλλοίωτων των εκπομπών, ως συνόλου του προγράμματος τηλεοπτικού οργανισμού (σταθμού) άλλης χώρας.

Η Κοινοτική Οδηγία 89/552/ΕΟΚ του Συμβουλίου, όπως τροποποιήθηκε με την Οδηγία 97/36/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης «Τηλεόραση Χωρίς Σύνορα» και οι σχετικές πρόνοιες του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Νόμου 7(Ι)/98 (όπως τροποποιήθηκε μεταγενέστερα) δεν αποβλέπουν στην κατοχύρωση των όποιων εμπορικών ή άλλων συναλλαγών μεταξύ ευρωπαϊκών ή άλλων οργανισμών (τηλεοπτικών σταθμών) του Συμβουλίου της Ευρώπης για απ' ευθείας μεταδόσεις ή αναμεταδόσεις μέρους των εκπομπών τους. Κατ' επέκταση τόσο η Οδηγία 89/552/ΕΟΚ του Συμβουλίου, όπως τροποποιήθηκε με την Οδηγία

97/36/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όσο και η Κυπριακή Νομοθεσία δεν αποβλέπουν στην καταστράτηγηση των εθνικών νομοθεσιών των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του Συμβουλίου της Ευρώπης που προσυπόγραψαν την Ευρωπαϊκή Σύμβαση για την Διασυνοριακή Τηλεόραση, ούτε και περιορίζουν τη δυνατότητα ελέγχου του περιεχομένου των εκπομπών αυτών βάσει των εθνικών νομοθεσιών.

Σε σχέση με τον ισχυρισμό στην επιστολή του οργανισμού ημερομ. 25.11.2005, ο οποίος επαναλήφθηκε και στην ενώπιον της Αρχής ακροαματική διαδικασία ημερομ. 9.1.2006, ότι ο οργανισμός «προσέφερε μοναδικές υπηρεσίες κατά την αεροπορική τραγωδία, τις οποίες δημόσια έχει αναγνωρίσει προσφέροντας εύσημα και ευχαριστίες ο Πρόεδρος της Ερευνητικής Επιτροπής της Ελλάδος κ. Τσολάκης», η Αρχή διευκρινίζει ότι με τις δηλώσεις του ο κ. Α. Τσολάκης εξέφρασε την ευαρέσκειά του όχι για τον τρόπο προβολής του αεροπορικού δυστυχήματος από τα ΜΜΕ, αλλά για τον τρόπο αντιμετώπισης που έτυχε η Επιτροπή Διερεύνησης από τα Μ.Μ.Ε. Συγκεκριμένα, ο κ. Τσολάκης στις 4.9.2005 δήλωσε επί λέξει τα ακόλουθα: «Θα ήθελα να ευχαριστήσω και να εκφράσω και πάλι τα αισθήματα αγάπης και συμπόνιας απέναντι στους μαυροντυμένους ανθρώπους που μας επεσκέφθησαν και μας περιέβαλαν με όλη τους την αγάπη και όλη τους την εμπιστοσύνη. Θα ήθελα επίσης να ευχαριστήσω όλους τους Κυπρίους, όλο τον κυπριακό λαό, και τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης σε όλη τους την ανάλυση, για τον τρόπο με τον οποίο μας αντιμετώπισαν, για τις εξαιρετικές σχέσεις που είχαμε μαζί τους, για την αντικειμενική τους πληροφόρηση, για την υπομονή τους, την επιμονή τους και την αξιοπρέπεια την οποία τήρησαν όλες αυτές τις ημέρες. Θερμά συγχαρητήρια και ευχαριστούμε πολύ για αυτή τη μεταχείριση...»

Πέραν ωστόσο από το περιεχόμενο των δηλώσεων του κ. Τσολάκη, η Αρχή ως το θεσμοθετημένο όργανο για την τήρηση της ραδιοτηλεοπτικής νομοθεσίας

στην Κύπρο, οφείλει να διαμορφώνει ιδίαν κρίση επί των γεγονότων, με βάση όλα τα ενώπιον της στοιχεία.

Σε σχέση με τον ισχυρισμό στην επιστολή του οργανισμού ημερομ. 25.11.2005, ο οποίος επαναλήφθηκε και στην ενώπιον της Αρχής ακροαματική διαδικασία ημερομ. 9.1.2006 και στην επιστολή του οργανισμού ημερομ. 24.1.2006, ότι «το Εθνικό Ραδιοτηλεοπτικό Συμβούλιο της Ελλάδας, στο χώρο του οποίου επεσυνέβη το δυστύχημα της HELIOS, ουδέποτε ασχολήθηκε ή έκαμε έρευνα ή καταγγελία κατά των τηλεοπτικών σταθμών που λειτουργούν στην Ελλάδα και έκαμαν για εβδομάδες μαραθώνιες εκπομπές για όλες τις πτυχές της τραγωδίας», η Αρχή έχει υπογραμμίσει και σε άλλες περιπτώσεις ότι οι όποιες αποφάσεις / ενέργειες του ΕΣΡ σε καμία περίπτωση δεν είναι δεσμευτικές για την Αρχή, καθώς ο Νομοθέτης έχει θεσπίσει τη νομοθεσία που διέπει την Ραδιοτηλεόραση στην Κύπρο, έχοντας υπόψη την κυπριακή πραγματικότητα και κοινωνία.

Ως προς τον ισχυρισμό σε σχέση με τον Κανονισμό 27(4) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών (Κ.Δ.Π. 10/2000), ο οποίος προβάλλεται στις επιστολές του οργανισμού ημερομ. 22.12.2005, 10.1.2006 και 30.10.2006, ενώ ηγέρθη και ως προδικαστική ένσταση στην ενώπιον της Αρχής ακροαματική διαδικασία στις 9.1.2006, σύμφωνα με τον οποίο η Αρχή στερείται αρμοδιότητας επί της συγκεκριμένης υπόθεσης, καθώς τα παράπονα που έγιναν για την υπόθεση, θα έπρεπε πρώτα να γίνουν στην Επιτροπή Δημοσιογραφικής Δεοντολογίας και στη συνέχεια, η Επιτροπή να τα στείλει στην Αρχή, η Αρχή απορρίπτει τον ισχυρισμό και δεν κάνει αποδεκτή την ένσταση. Όπως αναφέρθηκε και κατά την ενώπιον της Αρχής ακροαματική διαδικασία στις 9.1.2006, ο Κανονισμός 27(4) των προαναφερθέντων Κανονισμών δεν αποκλείει την εφαρμογή των άλλων προνοιών, είτε του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Νόμου 7(Ι) του 1998 (όπως τροποποιήθηκε μεταγενέστερα) είτε των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π.10/2000).

Περαιτέρω επισημαίνονται τα ακόλουθα:

Ανάμεσα σε παραβάσεις που ανάγονται στον Κώδικα Δημοσιογραφικής Δεοντολογίας και σε παραβάσεις του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Νόμου (Ν. 7(Ι)/1998) και των Κανονισμών που εκδίδονται δυνάμει αυτού, υφίσταται **διάκριση και διαφορά**.

Το ότι στον Κανονισμό 27(4) των προαναφερθέντων Κανονισμών αναφέρεται ότι **«οι ειδησιογραφικές εκπομπές, τα τηλεοπτικά μαγκαζίνα και οι εκπομπές με ανθρώπινες δραματικές ιστορίες (reality shows) υπόκεινται στον Κώδικα Δημοσιογραφικής Δεοντολογίας του συνημμένου στους παρόντες Κανονισμούς Παραρτήματος VIII»** δεν έχει το νόημα της **αυτόματης υπαγωγής** στον Κώδικα Δημοσιογραφικής Δεοντολογίας οποιασδήποτε παραβάσεως του Νόμου 7(Ι)/1998 και των Κανονισμών που εκδίδονται με βάση αυτόν, η οποία παράβαση τελείται κατά τη διάρκεια των εκπομπών που περιλαμβάνει ο Κανονισμός 27(4) της Κ.Δ.Π. 10/2000, παρά **μόνο** αυτών των παραβάσεων που στηρίζονται στις διατάξεις του Κώδικα Δημοσιογραφικής Δεοντολογίας.

Στις περιπτώσεις κατά τις οποίες στοιχειοθετούνται από τα γεγονότα της υπόθεσης παραβάσεις του Νόμου 7(Ι)/1998 και των Κανονισμών, που εκδίδονται με βάση αυτόν, χωρίς να υπάρχει αναφορά σε παράβαση που στηρίζεται στις διατάξεις του Κώδικα Δημοσιογραφικής Δεοντολογίας, δεν απαιτείται αίτηση της Επιτροπής Δημοσιογραφικής Δεοντολογίας.

Η θέση αυτή της Αρχής συνηγορείται από τις σχετικές επί του θέματος αποφάσεις του Ανωτάτου Δικαστηρίου στην υπόθεση **Antenna TV Ltd. vs Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, Προσφυγή Αρ. 812/2001, ημερομ. 25.9.2002** και στην, επί της εφέσεως επ' αυτής, εκδοθείσας απόφασης της Ολομέλειας στην υπόθεση **Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου v. Antenna TV**

Ltd., A.E. 3520, ημ. 16.12.2005 (την οποία επικαλείται ο οργανισμός), καθώς, ως προς την πρωτόδικη υπόθεση, η προσφυγή ευδοκίμησε επειδή δεν είχε υποβληθεί αίτηση από την Επιτροπή Δημοσιογραφικής Δεοντολογίας αναφορικά μόνο ως προς την παράβαση της παραγράφου 8(2) του Μέρους I του Κώδικα Δημοσιογραφικής Δεοντολογίας για τα Ηλεκτρονικά Μ.Μ.Ε. (Παράρτημα VIII των σχετικών Κανονισμών) και όχι και για την παράβαση του Κανονισμού 21(3) των προαναφερθέντων Κανονισμών.

Παρατίθεται χαρακτηριστικά το πιο κάτω απόσπασμα από την απόφαση:

«Δεδομένου ότι δεν μπορεί να γίνει διαχωρισμός μεταξύ της παραγράφου 8(2) του Μέρους I του Κώδικα Δημοσιογραφικής Δεοντολογίας για τα Ηλεκτρονικά ΜΜΕ και του Κανονισμού 21(3) της Κ.Δ.Π. 10/2000, για παράβαση των οποίων βρέθηκε ένοχη η αιτήτρια και τιμωρήθηκε με διοικητικό πρόστιμο £1.000 (και για τις δύο, δηλαδή, παραβάσεις μαζί), ολόκληρη η επίδικη απόφαση είναι ακυρωτέα».

Συναφώς, η προαναφερθείσα απόφαση της Ολομέλειας που εκδόθηκε κατόπιν άσκησης έφεσης στην πρωτόδικη απόφαση προσεγγίζει το θέμα και πάλι **μόνο** ως προς την παράβαση της παραγράφου 8(2) του Μέρους I του Κώδικα Δημοσιογραφικής Δεοντολογίας για τα Ηλεκτρονικά ΜΜΕ (Παράρτημα VIII στην Κ.Δ.Π. 10/2000) **και όχι** και για την παράβαση του Κανονισμού 21(3) της Κ.Δ.Π. 10/2000.

Στην απόφαση της Ολομέλειας αναφέρονται τα εξής:

«Αν η Νομοθετική εξουσία επιθυμούσε να δώσει εξουσία στην Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου να εξετάζει αυτεπάγγελτα παραβάσεις του Κώδικα Δημοσιογραφικής Δεοντολογίας, θα το περιλάμβανε ρητά στις σχετικές νομοθετικές πρόνοιες. Όμως μια τέτοια πρόνοια δεν έχει εισαχθεί στη φρασεολογία του άρθρου 3(2)(ζ)(ii)».

Συνεπώς, η απόφαση της Αρχής ακυρώθηκε από το Δικαστήριο γιατί δε μπορούσε να γίνει διαχωρισμός μεταξύ της παραγράφου 8(2) του Μέρους Ι του Κώδικα Δημοσιογραφικής Δεοντολογίας για τα Ηλεκτρονικά Μ.Μ.Ε. και το Κανονισμού 21(3) της Κ.Δ.Π. 10/2000, για παράβαση των οποίων επιβλήθηκε ενιαίο πρόστιμο.

Αναφορικά με τον ισχυρισμό στην επιστολή του οργανισμού ημερομ. 24.1.2006 ότι μετά την τουρκική εισβολή, η συντριβή του αεροπλάνου της HELIOS ήταν η μεγαλύτερη μαζική καταστροφή που έπληξε την Κύπρο, η Αρχή συμφωνεί και υποστηρίζει, ότι ακριβώς λόγω της σοβαρότητας του γεγονότος, ο οργανισμός όφειλε να είναι ιδιαίτερα προσεκτικός στην όλη παρουσίαση του συμβάντος και όχι να εντείνει την ένταση και τη συναισθηματική φόρτιση των άμεσα εμπλεκομένων, αλλά ακόμα και των απλών τηλεθεατών. Επιπλέον, η Αρχή δε συμερίζεται τον ισχυρισμό του οργανισμού ότι τέτοιο γεγονός έχει διαστάσεις που ξεπερνούν κάθε κριτική ή έλεγχο. Αντιθέτως, λόγω της κρισιμότητας των γεγονότων, ο οργανισμός όφειλε, με αυξημένο αίσθημα ευθύνης και υπευθυνότητας, να διασφαλίσει, πέραν της αμεσότητας, την αντικειμενικότητα, την πολυφωνία και την ακρίβεια στην ενημέρωση και παράλληλα να επιδείξει την αρμόζουσα ευαισθησία και διακριτικότητα στον άπλετο πόνο των συγγενών των θυμάτων της αεροπορικής τραγωδίας και να αποφύγει οποιαδήποτε πράξη που δυνατό να τον οξύνει.

Αναφορικά με τους ισχυρισμούς του οργανισμού όπως εγείρονται στις επιστολές του ημερομ. 30.10.2006 και 11.11.2006, καθώς επίσης κατά την ενώπιον της Αρχής ακροαματική διαδικασία για σκοπούς επιβολής κύρωσης στις 22.11.2006, έχουμε να παρατηρήσουμε τα ακόλουθα:

Όσον αφορά στους ισχυρισμούς του οργανισμού ότι «η Αρχή δεν έχει λάβει υπόψη της το πραγματικό και νομικό υπόβαθρο που ο σταθμός υπέβαλε, βάσει του οποίου ο σταθμός έχει ήδη αποδείξει ότι όλες οι κατηγορίες είναι

απαράδεκτες και αβάσιμες», ότι «η απόφαση της Αρχής είναι ανατιολόγητη» και ότι «λήφθηκε χωρίς δέουσα έρευνα», η Αρχή παραπέμπει τον οργανισμό στις σελίδες 17 έως 19 της παρούσας απόφασης, όπου τοποθετείται επί του θέματος.

Όσον αφορά στον ισχυρισμό του οργανισμού, όπως εκφράστηκε από το Διευθυντή Ειδήσεων του οργανισμού κ. Γ.Κ. Τσαλακό, ότι «για τέτοια γεγονότα και παρόμοιες ζωντανές μεταδόσεις οι πρώτες πληροφορίες άλλες επιβεβαιώνονται και άλλες διαψεύδονται από τα ίδια τα γεγονότα» και ότι μεταδόθηκαν λάθη αλλά στη συνέχεια επανορθώθηκαν, η Αρχή επισημαίνει ότι ο οργανισμός έχει ευθύνη και υποχρέωση όπως σε κάθε εκπομπή του, περιλαμβανομένων και των ζωντανών εκπομπών, να μεταδίδει τις όποιες πληροφορίες, αφού πρώτα τις έχει διασταυρώσει και έχει επιβεβαιώσει την ακρίβεια και εγκυρότητά τους. Η Αρχή τονίζει ότι η μετάδοση λανθασμένων πληροφοριών, κατά τον ουσιώδη χρόνο της μετάδοσής τους, έστω και αν ο οργανισμός προβεί στη συνέχεια σε διόρθωσή τους, συνιστά παραπληροφόρηση, η οποία ενδέχεται να προκαλέσει σύγχυση, αναστάτωση ή / και πανικό στους άμεσα και έμμεσα ενδιαφερόμενους.

Σχετικά με τον ισχυρισμό του οργανισμού ότι ήταν πολύ δύσκολο να ελεγχθεί απόλυτα η μετάδοση εικόνων με συγγενείς σε ακραία κατάσταση, η Αρχή επισημαίνει ότι τα κοντινά πλάνα των συγγενών που αγωνιούσαν, θύμωναν και θρηνούσαν όχι μόνο προβλήθηκαν, αλλά επαναλαμβάνονταν συνεχώς και μάλιστα σε πολύ μικρά χρονικά διαστήματα (τρία λεπτά μετά από την προηγούμενη προβολή, ακόμα και αμέσως μετά από την προηγούμενη προβολή). Η προβολή των συγκεκριμένων πλάνων και κυρίως η επανάληψή τους δεν εξυπηρετούσε κανένα σκοπό πληροφόρησης, αλλά αντίθετα εκμεταλλευόταν και ταυτόχρονα ενίσχυε τον ανθρώπινο πόνο.

Ο οργανισμός όφειλε να επιδείξει την αρμόζουσα ευαισθησία, διακριτικότητα και σεβασμό προς τις ευαίσθητες προσωπικές στιγμές της οδύνης που βίωναν

οι συγγενείς των θυμάτων και να αποφύγει την προβολή πλάνων που δυνατό να όξυναν τον ανθρώπινο πόνο. Η Αρχή θεωρεί τις εν λόγω παραβάσεις πολύ σοβαρές και τονίζει ότι τα άτομα των οποίων προβλήθηκαν τα κοντινά πλάνα, ενώ αυτοί βρίσκονταν σε ακραία κατάσταση θλίψης ή/και θυμού, είχαν κάθε δικαίωμα να αντιμετωπίσουν τη θλίψη και τον πόνο τους με αξιοπρέπεια.

Ως προς τους ισχυρισμούς ότι «μετά φόρτου οι δημοσιογράφοι του ANTENNA αναζητούσαν την εκδοχή όλων των ενδιαφερομένων και εκεί που υπήρχε ανταπόκριση μεταδιδόταν ζωντανά ή μόλις ελαμβάνετο» και «η ενδιαφερόμενη εταιρεία Ήλιος απέφευγε τις πολλές δηλώσεις εκείνη την περίοδο», δεν αποτελούν δικαιολογία για την ενέργεια του οργανισμού να επιτρέψει σε τηλεθεατές να προβούν σε συγκεκριμένες σοβαρές καταγγελίες εναντίον των αεροσκαφών της εταιρείας, χωρίς ο οργανισμός να έχει διασφαλίσει ότι θα μεταδώσει και τις απαντήσεις από την ίδια την εταιρεία. Ο οργανισμός δεν ανέφερε καν τη δεδομένη στιγμή της τηλεοπτικής μετάδοσης ότι επιδίωξε να εξασφαλίσει κάποια απάντηση, δήλωση ή πληροφορία εκ μέρους της εταιρείας «HELIOS», χάριν της αντικειμενικότητας και πολυφωνίας.

Όσον αφορά στα σχόλια των μαρτύρων κ. Π. Θεοχαρίδη και κ. Γ. Τσαλακού, που παρουσίασε ο οργανισμός κατά την ενώπιον της Αρχής ακροαματική διαδικασία για σκοπούς επιβολής κύρωσης στις 22.11.2006, ότι δεν υπήρξε ολιγωρία εκ μέρους των Μ.Μ.Ε. ως προς την κάλυψη του αεροπορικού ατυχήματος και ότι η Αρχή δεν έλαβε υπόψη της τις συνθήκες κάτω από τις οποίες μια υπηρεσία ειδήσεων λειτουργεί σε τέτοιες περιπτώσεις, η Αρχή δεν παραγνωρίζει τις συνθήκες κάτω από τις οποίες ο οργανισμός ήταν υποχρεωμένος να λειτουργήσει και τονίζει ότι ο οργανισμός σε καμία περίπτωση δεν είναι κατηγορούμενος για τον τρόπο κάλυψης και παρουσίασης του αεροπορικού ατυχήματος στο σύνολό του. Η Αρχή έκρινε ένοχο τον οργανισμό για συγκεκριμένες παραβάσεις που σημειώθηκαν κατά τη διάρκεια κάλυψης του ατυχήματος.

Σε ό, τι αφορά στη μαρτυρία του επίσης μάρτυρα κατά την ενώπιον της Αρχής ακροαματική διαδικασία για σκοπούς επιβολής κύρωσης στις 22.11.2006 κ. Π. Προδρόμου, ότι οι συγγενείς είναι απόλυτα ικανοποιημένοι με τον τρόπο που τα Μ.Μ.Ε. παρουσίασαν τα γεγονότα, η Αρχή επισημαίνει ότι ο κ. Προδρόμου έδωσε τη συγκεκριμένη απάντηση ως προς τον τρόπο που τα Μ.Μ.Ε. χειρίστηκαν τα γεγονότα (την έκταση και τη σημασία που δόθηκε στο θέμα και στη διατήρησή του στην επικαιρότητα) και όχι ως προς την επαναλαμβανόμενη προβολή των κοντινών πλάνων των συγγενών που βρίσκονταν σε ακραία κατάσταση θλίψης ή/και θυμού και την επίδραση που αυτή είχε. Εξάλλου ακόμη και εάν ο κ. Προδρόμου ή άλλοι συγγενείς δεν ενοχλήθηκαν από την προβολή των πλάνων, δεν σημαίνει ότι η προβολή των κοντινών πλάνων δεν είναι παράβαση και δεν αφορά στο ευρύτερο δημόσιο συμφέρον.

Τέλος και σε ό, τι αφορά στον ισχυρισμό του οργανισμού στην επιστολή του ημερομ. 29.10.2014 ότι «η Αρχή προτού εκδώσει την καταδικαστική της απόφαση παρέλειψε να διεξάγει δέουσα και επαρκή έρευνα, σε όλα τα σχετικά και ουσιώδη γεγονότα», η Αρχή δεν τον αποδέχεται και επαναλαμβάνει ότι κατά την εξέταση όλων των ενώπιόν της υποθέσεων και τη διαμόρφωση της κρίσης της πάντοτε ακολουθεί πιστά τη νομοθεσία που διέπει τη λειτουργία της.

Στην παρούσα υπόθεση, όπως και σε όλες τις ενώπιον της Αρχής υποθέσεις, τηρήθηκαν όλοι οι επιβαλλόμενοι τύποι και κανόνες που αφορούν στη διαδικασία και οι οποίοι καθορίζονται από τους περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμους του 1998 μέχρι 2014, τους περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμούς του 2000 (Κ.Δ.Π.10/2000) και τον περί των Γενικών Αρχών του Διοικητικού Δικαίου Νόμο 158 (Ι)/99.

Ο ισχυρισμός του οργανισμού χαρακτηρίζεται από γενικότητα, αοριστία και ασάφεια καθώς δε στηρίζεται σε συγκεκριμένα πραγματικά περιστατικά και νομικά επιχειρήματα που να αποδεικνύουν πώς, στη συγκεκριμένη περίπτωση, η Αρχή παρέλειψε να διεξάγει δέουσα και επαρκή έρευνα.

Εν πάση περιπτώσει, σε σχέση με τις πιο πάνω θέσεις του οργανισμού η Αρχή σημειώνει ότι η ερευνώσα λειτουργός – στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων και εξουσιών που της παρέχει η σχετική Νομοθεσία – προέβη στη διερεύνηση και υπέβαλε το πόρισμά της μετά από την παρακολούθηση του προγράμματος του οργανισμού στις 14.8.2005, μεταξύ των ωρών 12:10 – 22:00 και στις 15.8.2005, μεταξύ των ωρών 10:00 – 20:00. Το πόρισμα της Λειτουργού ημερομ. 15.9.2005, το οποίο η Λειτουργός υιοθέτησε με σημείωμά της ημερομηνίας 21.5.2014 είναι πλήρως αιτιολογημένο και παραθέτει τα πραγματικά γεγονότα, όπως αυτά μεταδόθηκαν κατά τη διάρκεια του προγράμματος του οργανισμού. Ακολούθως, η Αρχή με βάση τα ενόπιον της στοιχεία έκρινε ότι υπάρχει εκ πρώτης όψεως υπόθεση και προχώρησε στην προώθησή της.

Συγκεκριμένα, στο πόρισμα της Λειτουργού Αρ. Φακ. Πρ. 317/2005(1) ημερομ. 15.9.2005, αναλύονται λεπτομερώς όλα τα απαραίτητα στοιχεία, ήτοι, οι ημερομηνίες, οι ώρες και η φύση των παραβάσεων, στοιχεία τα οποία διαπιστώθηκαν από τη Λειτουργό, κατόπιν παρακολούθησης των εν λόγω διαφημίσεων/ του εν λόγω προγράμματος. Στο σημείωμα της Λειτουργού επισυνάπτεται επίσης σχετικός πίνακας με όλες τις πιθανές παραβάσεις.

Όπως επανειλημμένα αποφασίστηκε από το Ανώτατο Δικαστήριο, η μορφή της έρευνας, την οποία διεξάγει ο εκάστοτε Λειτουργός, είναι συνυφασμένη με τα περιστατικά της κάθε υπόθεσης. Το κριτήριο για την πληρότητα της έρευνας έγκειται στη συλλογή και διερεύνηση των ουσιωδών στοιχείων, τα οποία παρέχουν βάση για ασφαλή συμπεράσματα. Στην προκειμένη περίπτωση έχουν

συλλεγεί όλα τα στοιχεία τα οποία παρέχουν τέτοια βάση και το πόρισμα της Λειτουργού είναι δεόντως και πλήρως αιτιολογημένο.

Η Αρχή αξιολογώντας όλα τα ενώπιον της στοιχεία – συμπεριλαμβανομένων και όλων των γραπτών θέσεων του οργανισμού για τις πιθανές παραβάσεις που αντιμετωπίζει-, κρίνει και αποφασίζει ανάλογα για τη στοιχειοθέτησή τους ή μη.

Εν όψει των ανωτέρω, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, αφού έλαβε σοβαρά υπόψη της όλα τα ενώπιον της στοιχεία, συμπεριλαμβανομένων των γραπτών παραστάσεων του Δικηγόρου του οργανισμού για σκοπούς επιβολής κυρώσεων, ως επίσης τη σοβαρότητα των παραβάσεων, κρίνει και αποφασίζει να επιβάλει στον οργανισμό κυρώσεις για τις παραβάσεις που έγιναν στις **14.8.2005 και 15.8.2005** ως ακολούθως:

Για τις παραβάσεις που έγιναν στις **14.8.2005** το συνολικό διοικητικό πρόστιμο των **€4.000** ως ακολούθως:

- Για την παράβαση του **Κανονισμού 24(1)(α)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών (Κ.Δ.Π. 10/2000) (υποστοιχείο **1**), η Αρχή επιβάλλει την κύρωση της **Προειδοποίησης**.
- Για την παράβαση του **Κανονισμού 24(2)(γ)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών (Κ.Δ.Π. 10/2000) (υποστοιχείο **2**), που έγινε μεταξύ των ωρών **12:10 και 19:50** και στη συνέχεια μεταξύ των ωρών **21:35 και 22:00**, το διοικητικό πρόστιμο των **€2.000**.
- Για την παράβαση του **Κανονισμού 24(2)(γ)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών (Κ.Δ.Π. 10/2000) (υποστοιχείο **3**), που έγινε μεταξύ των ωρών **19:55 και 21:34**, το διοικητικό πρόστιμο των **€2.000**.

Για τις παραβάσεις που έγιναν στις **15.8.2005** το συνολικό διοικητικό πρόστιμο των **€2.000** ως ακολούθως:

- Για την παράβαση του **άρθρου 26(2)** του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Νόμου 7(I) του 1998 (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα) (υποστοιχείο **4**), η Αρχή επιβάλλει την κύρωση της **Προειδοποίησης**.
- Για την παράβαση του **Κανονισμού 24(1)(α)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών (Κ.Δ.Π. 10/2000) (υποστοιχείο **5**), την κύρωση της **Προειδοποίησης**.
- Για την παράβαση του **Κανονισμού 24(2)(γ)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών (Κ.Δ.Π. 10/2000) (υποστοιχείο **6**), που έγινε μεταξύ των ωρών **10:00 και 20:00**, το διοικητικό πρόστιμο των **€2.000**.

Ο οργανισμός καλείται να εμβάσει προς την Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου το συνολικό διοικητικό πρόστιμο των **€6.000** που του έχει επιβληθεί μέσα σε τριάντα (30) μέρες από την κοινοποίηση σ' αυτόν της παρούσας απόφασης.

(Α. ΠΕΤΡΙΔΗΣ)

Εκτελεστικός Πρόεδρος
Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου

Κ.Π.